

Az összes középületet felújítják Székelyvéckén

„Örökségünkkel a világ csodája lehetnénk”

Fotó: Nagy Tibor

Székelyvécke, e kis, három faluból álló község régóta ismeretes mind a gyönyörű, mondhatni tipikusan erdélyi tájról, amelyben fekszik, mind a számos, eredeti jellegét, arculatát megőrző felújított épületéről, vagy a községközpont fölött magasodó domb tetején álló Isteni irgalmasság kápolnáról és a hozzá tartozó Székely Golgotáról, Székelyföld első, székely kapukból álló keresztútjáról. A községben zajló életről, megvalósításokról és gondokról Fekete Pál polgármesterrel beszélgettünk.

Kaáli Nagy Botond

Lesz vezeték víz, új aszfaltszönyeget kap a község összes mellékutója

– Úgy gondolom, hogy mindazt, amit kaptunk a falutól, az őseinktől, és mindazon lehetőségeket, amelyek előttünk állnak, maximálisan ki kell aknázni – és ebben sok szép lehetőség van. Ahova helyezett a sors, ott hozzuk ki magunkból a legtöbbet. Sokszor megkérdezik, hogy sokan vagyunk a faluban? 360-an vagyunk Véckén és 6-700-an a községben. De ez nem akadályozott meg a pályázásban. Volt egy nagy tervem, ami meghaladott – a vízvezeték és kanalizálás kiépítése –, de ez szerencsére

(Folytatás a 6. oldalon)

Gyermeknap, némi kellemetlenséggel

Az eseményt napok óta hirdették, azonban a délutánra tervezett három előadás pontos időpontját nem közölték, mindössze annyit, hogy a nagyszínpadon 16 órától kezdődnek a programok.

2.

Régóta várt jó hír a szülőknek

A hét év feletti gyerekek szüleinek jelenleg komoly nehézséget okoz, hogy kire hagyják a gyermeket, ha megbetegszik, ugyanis a törvény csupán a gyerek hétéves koráig teszi lehetővé, hogy ilyenkor betegszabadságot vegyenek ki. Erre a problémára nyújt megoldást a törvénymódosítás, miszerint a korhatárt hét évről tizenkét évre emelik.

4.

Bemutakozott az Aquinói Szent Tamás Közéleti Akadémia

A különleges képzési forma elsősorban keresztény egyetemistáknak kínál lehetőséget arra, hogy a tanterven kívül, de azt kiegészítve alaposabb ismereteket szerezzenek több területen.

5.

Már csak a matematika segíthet az ASA-n

A marosvásárhelyi csapat a kupában vigasztalódhat, ahol a múlt héten megnyerte az előre hozott döntőnek is tekinthető elődöntőt az Academica Transilvania ellen, míg a fináléban hatalmas meglepetésre egy 6. ligás csapattal, Harasztkerékkel mérkőzik majd.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. május 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Hisztéria

Mózes Edith

Miután agyba-főbe dicsérte a román sajtó a csíksomlyói búcsúsok civilizált, méltóságos viselkedését, hogy közel félmillió zarándok sem hagyott szemetet maga után, szinte azt gondoltuk, hogy normalizálódni kezd a román-magyar viszony.

Ámde megtörtént a „baj”. Ugyanis a magyar köztársasági elnök szombat este a Facebook-oldalán megosztott egy videó-összeállítást a csíksomlyói búcsúról, és kiírta a Székely himnusz utolsó sorát: „Ne hagyd elveszni Erdélyt, Istenünk!”

Sajtókommentárok szerint a magyar államfő a „Székelyföld úgynevezett himnuszát” posztolta közösségi oldalára. Többben egyenesen „bizarrnak” nevezték az üzenetet. Mások sokkoló, vitatott és más hasonló jelzőket használtak.

A román külügyminisztérium – természetesen – azonnal reagált, és rosszállását fejezte ki. „Nem megfelelő nyilvános üzenet”-nek nevezte, amely „Románia történelmi régióját célozta meg”.

Azonnal felvette a kapcsolatot Magyarország bukaresti nagykövetségével, és határozottan azt állította, hogy „a magyar tisztségviselők és politikusok Romániában tett magánlátogatásai során, a román fél többszöri felszólítása ellenére, hogy tanúsítsanak önmérsékletet nyilvános nyilatkozataikban, nem megfelelő nyilvános üzeneteket adnak ki”. Jelen esetben egy romániai történelmi régióra célozva.

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS
30., kedd
A Nap kel
 5 óra 35 perckor,
lenyugszik
 21 óra 5 perckor.
Az év 150. napja,
hátravan 215 nap.

**Isten éltesse!*
 Ma JANKA és ZSANETT,
 holnap ANGÉLA
 és PETRONELLA napja.
 ANGÉLA: a latin Angelus nő
 párja, jelentése: angyal, követ, hír-
 nők.

IDŐJÁRÁS
 Záporok
 Hőmérséklet:
 max. 26 °C
 min. 12 °C

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2023. május 29.

1 EUR	4,9580
1 USD	4,6276
100 HUF	1,3346
1 g ARANY	289,4678

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
 Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
 hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
 szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Mesevásár az Arielben

Újra lesz Mesevásár Marosvásárhelyen június 1-jén, csütörtökön, a gyermeknap alkalmából reggel 9-től este 7-ig az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban, ahol egész napos könyvvásár, koncertek, előadások, kézműves-foglalkozások, mesesarok, ügyességi játékok, arcfestés és sok meglepetés várja a látogatókat a legfiatalabbaktól a legidősebbekig. 10.30, 13, valamint 17 órától Péterke és a fityingek címmel szabadtéri zenés foglalkozásra várják a gyerekeket a bábszínház udvarán, 12 órától a nagyteremben a Csizmás kandúr című előadás tekinthető meg, 16 órától pedig Világvégi kopár fa címmel Bertóti Johanna gyerekkoncertjére kerül sor. Az előcsarnokban mesesarok, az udvaron pedig ügyességi játékok szórakoztatják az apró népet. 12–16 óra között a Teleki Téka szervezésében könyvkészítő kézművesműhelybe kapcsolódhatnak be a gyerekek, lesz mesekönyvvásár, arcfestés is.

Aranylakodalmi ünnepség

Az idei Marosvásárhelyi Napokra június 22-25. között kerül sor. Ennek keretében 23-án köszöntik az aranylakodalmukat, 50. házassági évfordulójukat ünneplő helyi illetőségű párokat. A polgármesteri hivatal azt kéri az érintettektől, hogy ha részt kívánnak venni az ünnepségen, június 12-ig jelentkezzenek a hivatalban a 77-es irodában. A regisztrációhoz a párok személyi igazolványának és a házassági anyakönyvi kivonatnak az eredeti és a fénymásolt példánya szükséges.

Összetartozásunk tüze – az Üsztürü zenekar koncertje Marosfelfaluban

Hat kontinens közel 40 országának 600 településén mintegy 1000 helyszínen lobban fel a nemzeti összetartozás napján az összetartozás tüze. Ehhez csatlakozva, Marosfelfaluban június 3-án ünnepség keretében gyűjtik meg a tüzet, amely alkalommal az Üsztürü zenekar is fellép. A program 16 órakor gulyásfőzéssel kezdődik, 19 órától lesz az Üsztürü koncertje, 20.23-kor gyűjtik meg az összetartozás tüzét. A rendezvény 21 órától táncszínpaddal zárul. Az esemény a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre, és a Kárpát-medencei Kultúrpafta és Tündérváros hálózat program keretében valósul meg. Támogató a Communitas Alapítvány. Az eseményen való részvétel ingyenes. Szervezők a Biborka Egyesület és a Pro Felfalu Egyesület.

Hetesi Edit előadása a plébánián

Június 4-én, vasárnap a marosvásárhelyi belvárosi római katolikus templomban a déli szentmise után előadást tart Hetesi Edit, a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanára. Előadásának témája: Hitünk mélyítése a mindennapi életben: lépések a lelki növekedés felé. Az előadás közvetlenül a szentmise után, kb. 12.30-kor kezdődik.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

A pontos időpont igenis fontos információ

Gyermeknap, némi kellemetlenséggel

Jó hangulatú rendezvénnyel, gazdag programkínálattal kedveskedett vasárnap, a közelgő gyermeknap alkalmából a legkisebbek városiakoknak a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Az eseményt napok óta hirdették, azonban a délutánra tervezett három előadás pontos időpontját nem közölték, mindössze annyit, hogy a nagyszínpadon 16 órától kezdődnek a programok. A szervezők mulasztása félreértésre adott okot, a du. 4 órakor a színpad előtt összesereglett kisgyerekes szülők nagy része a Zurli csapatot várta, és akadtak, akik nem rejtették véka alá a felháborodásukat, amikor a Maros Művészegyüttes lépett színpadra.

Gyermeknap a várbán

Fotó: Nagy Tibor

Menyhárt Borbála

Gyerekszivajtól volt hangos egész vasárnap a marosvásárhelyi vár a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal által szervezett gyereknap rendezvényen. A Mentsétek Meg a Gyermeket szervezet érdekes foglalkozásokkal, ügyességi versenyekkel szórakoztatta a gyerekeket. A várba látogatók ugyanakkor betekintést nyerhettek az elsősegélynyújtás módszereibe, a megyei rendőr-felügyelőség bűnmegelőzési osztályának a felügyelői pedig játékos foglalkozásokkal a biztonságos közlekedés szabályaira hívták fel a figyelmüket, bemutatták a többi között, hogy hogyan vetik be a rendőrkutyát a bűntények felderítése során, illetve azokat az eszközöket, amelyeket a helyszínelés során használnak. Délutánra a vár színpadára magyar és román nyelvű előadásokat harangoztak be, a szervezők mulasztása azonban az volt, hogy az esemény felhívásában – sem a közösségi oldalra feltett, sem a sajtónak elküldött szövegben – nem hirdették meg órára lebontva az egyes program-pontokat, hanem úgy fogalmaztak,

hogy a nagyszínpadon 16 órától kezdődnek a programok, a Pro Folk Dance Egyesület a Mátyás király álruhái interaktív előadással szórakoztatja a gyerekeket, ezután az Actus Dramaticus a Mesék a szívárványból című előadással lép színpadra, majd kétségkívül a nap különlegessége a gyerekek kedvence, a Zurli együttes interaktív koncertje lesz.

A szövegben egyedül csak a fellépők sorrendje utalt némileg arra, hogy elvileg a Mátyás király álruhái című mesejátékkal kezdődnek 16 órakor az előadások, azonban a szülők egy része nem következtetett erre, ezért szép számban kezdtek gyülekezni 4 órakor a Zurli együttesre várók. És a csalódottságukat nem is rejtették véka alá, amikor a Pro Folk Dance Egyesület, azaz a Maros Művészegyüttes színpadra lépett.

Ha pontosan, órára lebontva közlik előre, hogy hánykor lép színpadra a Maros Művészegyüttes a Mátyás király álruháival, és hánykor a Zurli, akkor elkerülhető lett volna a kellemetlen helyzet, hogy a Zurli váro tömeg soraiban állók közül egyes szü-

lők hurrogni kezdenek, és – miközben a Maros Művészegyüttes tehetséges táncosai színvonalas előadásukat bemutatták – röhicsekélve arra biztassák egymást, hogy kórusban kiabálják hangosan a „Zurli” nevét. És esetleg azon sem haboroztak volna, hogy a gyerekeik unják magukat, mert „nem értik” az előadás nyelvét. Amúgy a gyerekeket ez látszólag nem zavarta, a legtöbbjük leköttötte a díszlet, a jelmezek meg a tánc. Akarva-akaratlanul a Folkforum rendezvénnyel vontam párhuzamot, amikor a Maros Művészegyüttes János vitéz előadásán ugyan csak zsúfolásig telt a színpad előtti tér, de mindenki, felnőtt és gyerek egyaránt, csöndben, civilizáltan nézte végig, majd vastappsal jutalmazta az előadást. Úgy, ahogy annak a színvonalá megkívánta.

Csütörtökre, június 1-re a polgármesteri hivatal újabb gyereknap program-sorozatot hirdet, többek között a népszerű magyarországi Alma együttes is színpadra lép, de ezúttal is mindössze annyi szerepel a felhívásban, hogy a színpadon a program 10 órakor kezdődik.

RENDEZVÉNYEK

Gyermeknap szimfonikus hangverseny

Május 31-én, szerdán 19 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében gyermeknap szimfonikus hangversenyt tartanak a Művészeti Liceum és a marosvásárhelyi TVR közreműködésével. Vezényel Remus Grama. Szólisták a marosvásárhelyi Művészeti Liceum diákjai: Ludescher Janka, Bucur Mihai, Makkai Márton, Crăciun Sonia, Buta Leonard, Bartha Ákos, Gombocz Ágnes, Todoran Teodora, Kovács Zsolt. Közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia. Műsoron: C. Stamitz, Alfred Zambano, C. M. von Weber, F. Amirov, C. Saint-Saëns, F. Mendelssohn-Bartholdy és M. Ravel művei.

Ügyes kezű nők – a gyurmaékszer-készítés fortélyai

Május 30-án, kedden 17–19 óra között a Női Akadémia szeretettel várja Marosvásárhelyen a heti rendszerességgel megszervezett tevékenységére azokat az ügyes kezű hölgyeket (és az őket kísérő gyerekeket), akiket érdekel az újrahasznosítás és a dísz tárgyak készítése a Divers egyesület Avram Iancu (Rákóczi) utca 29.

szám alatti székhez. Ez alkalommal a gyurma ékszer készítésének technikájával ismerkednek meg a jelenlevők Lajos Anna vezetésével, és medálokat készítenek. Az anyagot a szervezők biztosítják. További információ a 0265/311-727-es telefonszámon, a Facebookon vagy az office@divers.org.ro e-mail-címen.

Kiss Bora: Pityangok – kiállítás megnyitó

Gyermeknapon a Gemma Book Café Kiss Bora színművész rajzaiból kiállítást rendez, amelynek a megnyitójára június 1-jén 18 órakor kerül sor. A rajzokat a képzőművészet terén is kísérletező Kiss Bora színművész Markó Béla a Pityangok királya című verseskötetéhez készítette. A megnyitóra a belépés díjtalan. A kiállítás június 30-ig tekinthető meg. A kiállított rajzokat B. Fülöp Erzsébet színművész méltatja. Zenél Kovács Anna Tünde előadóművész klasszikus gitáron. A kiállítás kurátorai: Kovács Judit tanár és Kovács Tibor szobrászművész, a Gemma arculattervezői.

A százéves zenekart ünneplik

A nagysármási hetednapot ünneplő adventista egyház Te Deum Laudamus zenekara százéves. A centenáriumi hálaadó ünnepséget, amelyre meghívót kaptak a megyeközpont és a megye előljárói is, június 3-án 11 órától tartják a nagysármási adventista imaházban.

Cseh vezérkari főnök: Lehetséges az Oroszország és a NATO közti háború

Nem lehet kizárni egy Oroszország és a NATO közti háborút. Amennyiben kitörne, Csehország az első pillanattól kezdve részese lenne – jelentette ki Karel Rehka, a cseh hadsereg vezérkari főnöke hétfőn Prágában egy biztonságpolitikai konferencián.

Egy ilyen forgatókönyv ellen csak felkészültséggel és elrettentéssel lehet védekezni – szögezte le.

„Oroszország és az észak-atlanti szövetség közti háború, amely számunkra a legrosszabb forgatókönyv, nem lehetetlen, lehetséges” – hívta fel a figyelmet

Karel Rehka a Belső biztonság és az állam ellenálló képessége című konferencián a cseh képviselőházban.

A vezérkari főnök szerint a cseh hadsereg igyekszik felkészülni egy „nagy intenzitású konfliktusra” egy technológiailag nagyon fejlett ellenféllel, Oroszországgal.

Amennyiben az Oroszország–NATO háború kitörne, a cseh hadsereg nagyobb része a szövetség tervei alapján azonnal bekapcsolódna a harcokba. A cseh katonapolitikus rámutatott: Csehország folyosót képez a NATO nyugati és keleti, illetve délkeleti szárnya között. Csehor-

szágnak biztosítania kellene a hadseregek átjárását nyugatról keletre, ami „alapvető feladat”. Úgy vélte, hogy ennek biztosításához a cseh hadseregnek a többi minisztérium támogatására is szüksége lenne, ezért fejlesztési koncepciójukban ezeknek is számolniuk kell a háború kitörésének lehetőségével.

Tekintettel az ukrainai háborúra is, Karel Rehka fontosnak nevezte, hogy növekedjen a cseh állam ellenálló képessége, például a nyersanyagellátás terén. Megoldandó problémaként beszélt a telekommunikáció terén a cseh állam jelentős függőségéről Kínától. (MTI)

Ország – világ

Külgyminisztériumi ellenvetés

Románia külgyminisztériuma felvette a kapcsolatot Magyarország bukaresti nagykövetségével, és határozott ellenvetését fejezte ki a Novák Katalin magyar köztársasági elnök romániai magánlátogatása során elhangzott „nem megfelelő nyilvános üzenetek” miatt. Közleményében a külügy kifogásolja Novák Katalin „nyilvános üzeneteit”, beleértve a Facebook-oldalán közzétetteket is. Mint leszögezték, bár a román fél több ízben is visszafogottságra intette a nyilatkozatokban a Romániába látogató magyar hivatalos személyeket, a köztársasági elnök legutóbbi magánlátogatásán is elhangzottak „nem megfelelő nyilvános üzenetek, köztük Románia egyik történelmi régiójára vonatkozóan is”. Mint hangsúlyozták, az ehhez hasonló nyilatkozatok szembemennek a két ország közötti jószomszédi viszony és együttműködés előmozdítására irányuló szándékkal, amelyet az 1996-ban Temesváron aláírt szerződés, valamint a két ország közötti stratégiai partnerségről szóló megállapodás is szentesít. (Agerpres)

Királyi magánlátogatás

Magánlátogatást tesz III. Károly brit király Romániában – közölte hétfőn Andrew Noble brit nagykövet. Az uralkodó udvariassági látogatást tesz Klaus Iohannis államfőnél. III. Károly király – akkor még walesi herceggé – 25 évvel ezelőtt látogatott először Romániába, ahova most már királyként tér vissza. Ez az első alkalom egyébként, hogy az Egyesült Királyság uralkodója meglátogatja Romániát. Látogatása azonban magánjellegű lesz, akárcsak eddigi romániai látogatásainak zöme – mondta a diplomata. A nagykövet nem kívánt további részletekkel szolgálni III. Károly király romániai útjáról. Mint mondta, szeretné, ha mindenki tiszteletben tartaná a látogatás privát jellegét.

Elhalasztott képességfelmérő vizsga

Az oktatási minisztérium hétfőn bejelentette, hogy ismét elhalasztják a hatodikosok országos képességfelmérő vizsgáját, a legújabb ütemterv szerint június 12-13-án tartják meg. A tájékoztatás értelmében az országos képességfelmérő vizsgák ütemtervét módosító miniszteri rendelet hamarosan megjelenik a Hivatalos Közlönyben. A módosítás értelmében a hatodik osztályosok nyelvi és kommunikációs készségeit június 12-én mérik fel, 13-án pedig matematikából és természettudományokból vizsgáznak. A hatodik osztályosok esetében már másodszor ütemezik át a vizsga időpontját az általános tanügyi sztrájk miatt. Először május 30-ára és 31-ére halasztották az eredetileg május 24-25-ére beütemezett két vizsgát. (Agerpres)

Újabb földrengés volt

3,5-ös erősségű földrengés volt hétfő reggel Arad megyében – tájékoztatott a földfizikai intézet. A szeizmikus mozgás 6 óra 25 perckor következett be 8 kilométer mélyen. Epicentruma 22 kilométerre volt Aradtól, 48 kilométerre Temesvártól, 74 kilométerre Békéscsabától és 92 kilométerre Resicabányától. Május eleje óta összesen 40 földrengést jegyeztek Romániában, ezek erőssége 2 és 4,7 közötti volt a Richter-skálán. Az idei legnagyobb romániai földrengést – 5,7-es erősségűt – február 14-én mérték Gorj megyében, 6,3 kilométeres mélységben. (Agerpres)

A KFOR egységei az észak-koszovói zavargások helyszínein

Három észak-koszovói településen kezdődött a hétfő reggel a rendőrség és a helyi szerbek közötti összeütközésekkel, a helyzet romlását megakadályozandó a kérdéses helyekre kivonult a NATO parancsnoksága alatt működő koszovói békefenntartó erő, a KFOR is.

A szerbek tiltakozása pénteken kezdődött, amikor Zvečan, Leposavic és Zubin Potok újonnan megválasztott, albán nemzetiségű polgármesterei megpróbálták elfoglalni hivatalaikat. A helyi szerbek nem akarták beengedni az önkormányzati épületekbe az új polgármestereket, mert nem értenek egyet azzal, hogy a többségében szerbek lakta településeket albánok vezessék, olyan emberek, akiket nem ők választottak meg.

Április 23-án négy észak-koszovói településen tartottak előrehozott polgármester-választást, mert a települések vezetői novemberben egy Szerbia és Koszovó közötti vita miatt lemondtak. A szerbek többsége bojkottálta az elő-

rehozott választást, így a részvételi arány 3,47 százalékos volt, és a leadott szavazatok alapján a településeket a jövőben albán polgármesterek vezetik majd. Sem a helyi szerbek, sem Belgrád nem tartja elfogadhatónak, hogy az ilyen alacsony részvétel és a szerbek bojkottja mellett lezajlott választást Pristina és a nemzetközi közösség is legitimnek nevezte.

Koszovó 2008-ban kiáltotta ki függetlenségét Szerbiától, de Belgrád ezt azóta sem hajlandó elismerni, és továbbra is a saját, déli tartományának tartja a többségében albánok lakta területet.

A helyzet a hétvégén is feszült volt, ám mivel munkaszüneti napokról volt szó, nem került sor összecsapásra, hiszen senki nem akarta használni az önkormányzati épületeket. Hétfőn viszont a hivatalba igyekvő új polgármestereket a szerbek ismét megállították. A koszovói rendőrség különleges egységei a helyszínrre vonultak, ahol könnygázzal igyekeztek feloszlatni a tömeget. A helyzet eskalációjának megakadályozására kapcsolódott be a KFOR.

A Koszovó északi részén található településeken korábban főként szerb nemzetiségű rendőrök teljesítettek szolgálatot, de szinte mindannyian felmondtak a novemberi szerb-koszovói rendszámtáblavita következtében.

A koszovói szerbek azt követelik, hogy a koszovói kormány nyilvánítsa semmisnek az áprilisi polgármester-választást, és tegye lehetővé, hogy továbbra is szerbek vezessék az ottani intézményeket. Albin Kurti miniszterelnök azonban annak ellenére, hogy a múlt hét végén több külföldi diplomata is a helyzet rendezését kérte tőle, a közösségi médiában vasárnap azt írta: a megválasztott polgármesterek minden állampolgár ügyeit figyelembe veszik majd.

A KFOR hétfőn közölte: megnövelte jelenlétét a szerbek lakta észak-koszovói önkormányzatokban azért, hogy biztosítsa minden koszovói közösség számára a biztonságos környezetet és a szabad mozgást. Egyben mindkét felet arra kérte, hogy tartózkodjon a helyzet további elmérgesítésére alkalmas tevékenységektől. (MTI)

Manfred Weber: Véget kell vetni a török EU-csatlakozási folyamatnak

Végleg le kell zárni Törökország EU-csatlakozási folyamatát az Európai Néppárt (EPP) elnöke, Manfred Weber szerint.

Az Európai Parlament jobbközép pártjait összefogó szövetség német vezetője Recep Tayyip Erdogan török elnök vasárnapi választási győzelme után a Berliner Morgenpost című német lapnak adott nyilatkozatában kiemelte, végleg „félre kell tenni” a török EU-csatlakozás ügyét, mert „inkább gátolja, mint segíti” a közösség és az 1999 óta tagjelölt ország kapcsolatát.

„Az EU továbbra is nyitott a partnerségre, hiszen Törökország közvetlen szomszéd, és sok a közös kihívás. Azonban elvárásai vannak: a tisztségében megerősített államfőnek a társadalom összefogására és az ország modernizálására kell törekednie, és együtt kell működni az EU-val az Oroszország és Ukrajna közötti béke megteremtésében, a migrációs politikában és Ciprus helyzetének rendezésében is” – áll az interjúban.

Mindenekelőtt pedig „Erdogannak azonnal hozzá kell járulnia Svédország NATO-tagságához” – jelentette ki a bajor Keresztényszocialis Unió (CSU) politikusa.

Hasonlóan fogalmazott a CSU és a testvérpárt, a Kereszténydemokrata Unió (CDU) közös német szövetségi parlamenti (Bundestag-) frakciójának vezető külügyi szakpolitikusa, Jürgen Hardt is, aki szerint az EU és Törökország kapcsolatának következő nagy „próbája” az lesz, hogy az újraválasztott elnök miként dönt a svéd NATO-csatlakozás ügyében, és hogyan „viselkedik” a júliusi vilniusi NATO-csúcson.

Olaf Scholz német kancellár vasárnap a választási eredmény kihirdetése után egy Twitter-bejegyzésben gratulált Recep Tayyip Erdogannak, és hozzátette, hogy Berlin szeretné „új lendülettel” előmozdítani a közös ügyeket.

Németországban él a legnagyobb – nagyjából hárommillió – határon túli török közösség. A törökországi elnökválasztás vasárnapi második fordulóján a szavazásra jogosult másfél millió németországi török közül nagyjából minden második voksolt. Recep Tayyip Erdogan a szavazatok 67,4 százalékát szerezte meg, sokkal jobban szerepelt, mint az anyaországban, ahol 52,14 százalékos eredményt ért el. Vasárnap este több német nagyvárosban rögtönzött autós felvonulásokkal ünnepelték győzelmét.

Cem Özdemir német szövetségi mezőgazdasági miniszter szerint az Erdogant támogató németországi törökök úgy ünnepelnek, hogy nem kell viselniük döntésük következményeit, szemben sok törökországi nemzettársukkal, akiknek az országot 2003-tól kormányfőként, 2014-től pedig államfőként vezető politikusként hatalmon maradása, „a szegénységet és a szabadság nélkülséget” jelenti.

A választási eredmény révén Törökországban sokan „minden reményt elveszítettek” – írta a német kormány török származású tagja a Twitteren. A német utcákon Erdogant ünneplő tömegek pedig azt jelzik, hogy a németországi törökök elutasítják a „plurális demokráciát”, és integrációjuk a német társadalomba „kudarcos” – fejtette ki a Zöldek politikusa, aki szerint a következő időszakban azzal kell számolni, hogy a török „ultranacionalizmus” és az iszlám vallási „fundamentalizmus” még inkább megerősödik körükben. (MTI)

Hisztéria

(Folytatás az 1. oldalról)

Közölte, hogy az ilyen kijelentések nem felelnek meg a pragmatikus kapcsolat, a jószomszédi viszony és a két ország közötti együttműködés kívánt előmozdításának, amely a román és magyar állampolgárok közvetlen érdekét szolgálja, etnikai hovatartozástól függetlenül, sem a Románia és Magyarország közötti megértésről, együttműködésről és jószomszédi viszonyról szóló szerződésnek, valamint a stratégiai partnerségi nyilatkozatnak.

Egyszerűen valóságos hisztériát váltott ki a magyar állampolgár saját közösségi oldalára kitett posztolása. Azzal vádolták meg a központi román nyelvű sajtóorgánumot, sőt a román politikum egy része és a külügy is, hogy le akarja választani Erdélyt, amely szerintük „mindig román föld volt, és az is marad”.

Hisztérikusán fújják a szokásos nacionalista lufit, ami a jelenlegi zavargásokkal, tüntetésekkel tele időszakban eltereli a figyelmet arról, hogy nincs megoldása a hatalomnak sem a taniügy, sem az egészségügy, sem a többi ágazat problémáira. Még az államfő című szavait is feledtet(het)ik, aki azt mondta szombaton a szebeni gyerekeknek, hogy „Lám, lám, a sztrájk is jó valamire”.

Rádásul a jövő évi választási kampányokban is jól jöhet a nacionalista hisztéria és diskurzus.

Régóta várt jó hír a szülőknek

A hétévesnél nagyobb gyerek után is jár a betegszabadság

A hét év feletti gyerekek szüleinek jelenleg komoly nehézséget okoz, hogy kire hagyják a gyermeket, ha megbetegszik, ugyanis a törvény csupán a gyerek hétéves koráig teszi lehetővé, hogy ilyenkor betegszabadságot vegyenek ki. Erre a problémára nyújt megoldást a törvénymódosítás, miszerint a korhatárt hét évről tizenkét évre emelik.

Menyhárt Borbála

A módosítás egyik kezdeményezője, Csépi Éva Andrea Maros megyei parlamenti képviselő a sajtónak adott nyilatkozatában rámutatott: a fogadóórán több szülő is felvetette ezt a problémát, hiszen egy 7-9 éves gyerek még nem önálló. Ha a családnak nincs segítsége, nincsenek nagyszülők a közelben, és nincs aki felügyelje a beteg gyereket, az egyik szülő kénytelen a pihenőszabadságából feláldozni néhány napot, hogy a gyereket ellássa. Ugyanakkor peti-

Illusztráció

Fotó: Menyhárt Borbála

ció is indult annak érdekében, hogy megemeljék a korhatárt, hogy ne csak a kisebb gyerekek szülei kérehsenek betegszabadságot a gyermekük megbetegedésekor. Az online kezdeményezést több mint 65 ezren írták alá.

– A gyerekefelügyelet külön kihívást jelent a szülőknek, főleg az egyszülős családoknak. A szülők gyakran arra kényszerül, hogy pihe-

nőszabadságát használja fel a gyermeke gondozására, vagy éppenséggel fizetés nélküli szabadságra menjen emiatt. Ez nincs rendjén, mivel a gyerekek egészségi állapota nem kellene a szülők pihenőszabadságát csorbítsa, hiszen a kikapcsolódást és feltöltődést kell szolgálja, nem pedig a beteg gyermek gondozását. A törvénymódosítással lehetőséget teremtünk a szülőknek arra,

hogy ezentúl 7 éves kor helyett a gyermekük 12 éves koráig igényelhesenek betegszabadságot beteg gyermekük felügyeletére. A megszületett törvénykezdeményezéssel megteremtjük a lehetőséget arra, hogy a gyerekek megfelelő gondozásban részesülhessenek, amikor betegség miatt nem mehetnek iskolába, és biztonságban érezhessék magukat valamelyik szülő felügyelete alatt – nyilatkozta a képviselő.

Mint ismeretes, az eddig érvényben levő rendelkezések szerint csak a gyermek 7 éves koráig igényelhetett a szülő gyerekefelügyeleti betegszabadságot. A gyerekpszichológusok szakvéleménye azonban egyértelműen az, hogy 12 éves kor alatt a gyerekek még szüksége van felügyeletre, nem lehet egyedül otthon hagyni, hogy bevegye a gyógyszereit és kezelje magát. A jogszabály értelmében a szülőknek évente 45 nap áll a rendelkezésükre, amelyet gyerekefelügyeleti betegszabadságra használhatnak fel, kivéve azokat az eseteket, ha a gyereket fertőző betegséggel diagnosztizálják vagy műtéten esik át, amikor a

betegszabadság időtartamát a kezelőorvos határozza meg. A gyerekefelügyeleti betegszabadság alatt a szülők a bruttó jövedelmük 85 százalékát kapják, amelyet teljes egészében az államkasszából fizetnek, tehát a munkáltatót nem terheli semmilyen költség, neki csupán az adminisztratív teendővel kell foglalkoznia. A törvénykezdeményezésről döntő házként szavazott a képviselőház, az államelnöki kihirdetést követően lép hatályba.

A munkaügyi szakpolitikus megjegyezte, az RMDSZ az elmúlt időszakban számos olyan intézkedést kezdeményezett, amelyek a gyerekek és családok biztonságát helyezték előtérbe, felügyeletet, gondoskodási lehetőséget biztosítottak, többek között családi veszélyhelyzet miatt 10 nap/év szabadnapra jogosult a szülő, amit utólag pótolni kell, 5 nap gondozói szabadság igényelhető beteg hozzátartozó ápolására, ugyanakkor egy év helyett két évig terjedő összeszkási szabadságra lett jogosult a gyereket örökbe fogadó egyik szülő.

A Maros-gátnál emelték ki a holttestet

Négy napig keresték

Május 26-án, pénteken a marosvásárhelyi mentőcsapatok a Maros gátjánál megtalálták annak a személynek a holttestét, aki május 22-én a Maros-hídról zuhant a folyóba.

Május 22-én, hétfőn a déli órákban a marosvásárhelyi tűzoltóság munkatársai egy búvárszállító járművel, felfújható csónakokkal érkeztek a helyszínre, és a helyi hegyimentők búváraival együtt keresték a Maros-híd alatt a folyóba esett férfit – tájékoztattak a rendőrség sajtóosztálya.

A holttestet május 26-án találták meg, és a marosvásárhelyi Törvényszéki Orvostani Intézetbe szállították, a rendőrök egy 41 éves geryeszegi illetőségű férfiként azonosították. Bűnügyi eljárás indult annak érdekében, hogy megállapítsák a tragédia körülményeit. (pálosy)

Fotó: ISU

Sztrájkórság kedden a Prefektúra előtt

Mivel a kormány képviselőivel folytatott tárgyalások nem vezettek a tanügyi szakszervezetek kéréseinek valós megoldásához, a május 22-én elkezdett általános sztrájk, amelyben a Maros megyei Spiru Haret szakszervezet mintegy 4000, oktatásügyben dolgozó tagja vesz részt, 30-án 11 és 12 óra között a megyei kormányhivatal bejárata elé szervezett sztrájkórsággal folytatódik. Az ágazati szakszervezetek újból figyelmeztetnek a tanügyi dolgozók (pedagógusok, iskolaigazgatók, kiegészítő személyzet) megalázó bérére, ami a bértábla legalján található, és a nem teljesített ígéretekre, továbbá az oktatásügy folyamatos alulfinanszírozására – olvasható a Spiru Haret Szakszervezeti Szövetségnek a Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetségével, valamint az Alma Mater szövetséggel közösen megfogalmazott közleményében.

Megkezdődött az érettségizők beiratkozása

A pedagógussztrájk miatt kétségessé vált, tartható-e a menetrend

Megkezdődött hétfőn a köziskolák végzőseinek, valamint a korábban végzeteknek a beiratkozása a nyári érettségi vizsgára, de az egy hete tartó pedagógussztrájk miatt kétségessé vált, hogy tartható-e a záróvizsgára korábban megszabott menetrend – közölte a Digi24.ro hírportál.

A jelentkezési időszakot egy miniszteri rendelettel meghosszabbították ugyan június hetedikéig, mivel június elsején – a gyermeknapot és az ortodox pünkösdöt magába foglaló – ötnapos hosszú hétvége kezdődik, sok helyütt nem tudják a szükséges iratokat leadni a diákok, mivel a tanárok és az iskolai személyzet több mint kétharmada sztrájkol, nem minden tantárgynál kapták meg az év végi értékelést, nem lehet kiállítani a 12. osztály elvégzését tanúsító bizonyítványt.

A középiskolák végzőseiknek pénteken ér véget a tanév, az eredeti menetrend szerint június 12-én kezdődik a szóbeli, 26-án az írásbeli érettségi vizsga, ezt azonban nagy valószínűséggel el kell halasztani, ha egy-két napon belül nem ér véget a pedagógussztrájk.

A Digi24 szerint az oktatási minisztérium az iskolaigazgatókra hárította az érettségi beiratkozás felelősségét, nekik kell a „szükséges munkaerőről” gondoskodniuk, de ez csak nagyon kevés tanintézményben lehetséges.

Múlt hétfőn a három legnagyobb tanügyi szakszervezet felhívására a több mint 300 ezer embert foglalkoztató közoktatási rendszer mintegy 150 ezer pedagógusa és az iskolai kiegészítő személyzet

60-70 ezer tagja szüntette be meghatározatlan időre a munkát legalább 25 százalékos bérfeljesztést követelve, oly módon, hogy a pedagógusok bértáblája az országos átlagbérnél kezdődjék, valamint törvényi garanciát követelnek arra, hogy béruket a továbbiakban az infláció mértékében emeli a kormány.

A Digi24 szerint jelenleg a nettó átlagbér meghaladja a 4000 lejt, míg egy kezdő pedagógus mintegy 2500 lejes nettó fizetést kap. A kormány két alkalommal, csütörtökön és vasárnap az év végéig két részletben folyósítandó, együttesen 2500 lej értékű juttatások ígéréssel próbálta rávenni a tanügyi szakszervezeteket a sztrájk beszüntetésére. A kormánykoalíció vezetői és Klaus Iohannis államfő is jogosnak minősítették a tanárok elvárásait, ugyanakkor türelemre intették a tiltakozókat, kilátásba helyezve, hogy bérköveteléseikre az ősszel a parlament elé kerülő új közalkalmazotti bértörvény fog választ adni.

Az oktatási szakszervezetek azonban elutasították a kormány ajánlatait, mondván, hogy nem „borraalóért”, hanem az oktatás társadalmi jelentőségével arányos bérekért sztrájkolnak, és csütörtök óta utcai demonstrációkat szervezve próbálják elérni céljaikat. Keddre a fővárosban is újabb nagyszabású tüntetést helyeztek kilátásba az elnöki hivatal elé.

A kormánykoalíciót alkotó pártok vezetői pénteken közölték: elhalasztják az eredetileg május 26-ára tervezett kormányfőcserét, a kabinet átalakítására csak a tanügyi sztrájk befejezése után kerülhet sor. (MTI)

A Tanulók Országos Tanácsa nyílt levélben sürgeti a tanárok követeléseinek teljesítését

A tanárok követeléseinek teljesítését sürgeti a Tanulók Országos Tanácsa a miniszterelnöknek és az oktatási miniszternek címzett hétfői nyílt levélben, ugyanakkor kéri, hogy szabjanak meg egy gyorsított eljárást az érettségi vizsgára való feliratkozásra.

Nyílt levelükben a diákok képviselői hangsúlyozzák, a 2023-as érettségi ütemterve értelmében hétfőtől elkezdődik a beiratkozás a vizsgára, a tanintézetek egy részében azonban a tanügyi alkalmazottak sztrájkja miatt vélhetően nem tudják biztosítani a jelentkezési folyamat optimális megszervezését. Ugyanakkor emlékeztetnek, hogy a tizenkettedikesek számára a jövő héten érne véget a tanév, de még nem tudják, hogy miként fogják

lezárni a jegyeiket. Ezért a tanulók tanácsa „a pedagógusok részéről érkezett javaslatok mielőbbi konkretizálását” követeli, és kéri, hogy szabjanak meg egy gyorsított eljárást az érettségi vizsgára való feliratkozásra.

A szervezet szerint csak úgy van esély arra, hogy az országos vizsgákat az eredetileg megszabott ütemterv szerint tartsák meg, ha a kormány érdemben reagál a tanügyi alkalmazottak követeléseire, és helyreállítja az egyensúlyt az ágazatban. Hozzáadték, „egyértelmű”, hogy az eddigi egyeztetések nem vezettek a konfliktus életképes megoldásához, és a konstruktív párbeszéd fontosságát hangsúlyozzák. (Agerpres)

A Legfelsőbb Ítéltábla döntött

Elfogadta Tőkés László fellebbezését

A Legfelsőbb Ítéltábla elfogadta a Tőkés László állami kiténtetését visszavonó elnöki rendelet megsemmisítése ügyében tett fellebbezést – nyilatkozta marosvásárhelyi közös sajtótájékoztatóján Tőkés László, az EMNT elnöke és Kincses Előd ügyvéd.

Mózes Edith

A Legfelsőbb Ítéltábla ítélete hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, és elrendelte az ügy érdemi tárgyalását, melyre október 10-én kerül sor. A felperesek a döntést fél sikerként értékelték, és reményüknek adtak hangot, hogy októberben végérvényesen megnyerik a pert.

A per a történelmi igazság elismeréséért folyik

Tőkés László szerint a kiténtetés visszavonása annak a történelemhamisításnak a szerves részét képezi, mely a temesvári népfelkelés lejárását is célozza. Kijelentette: „E mostani per is a történelmi igazság elismeréséért folyik, s azért, hogy megálljt parancsoljunk annak a magyarellenes folyamatnak, mely 1989 óta is domináns módon érvényesül Romániában. Epp ezért bátran kijelenthetjük: e per legnagyobb téje a magyarellenes politika leküzdése.”

Marosvásárhely fekete márciusa után megcsúfolták a jogállamiságot

A sajtótájékoztató után beszélgettünk Kincses Előd ügyvéddel, aki a következőket mondta a Népszávnak:

– Szimbolikus jelentősége van annak, hogy egy ilyen, valóban jogállami ítéletet, amit a bukaresti Legfelsőbb Ítéltábla meghozott, itt Marosvásárhelyen, a fekete március utáni jogtiprások városában ismertetünk. Fellebbezésünknek helyt adtak, hatályon kívül helyezték a Bukaresti Táblabíróság határozatát, miszerint nem voltak illetékesek felülvizsgálni a Románia Csillaga kiténtetését visszavonó elnöki rendeletet, amelyet a Csil-

lagrend Becsületbíróságának javaslata alapján hozott meg Iohannis elnök.

Marosvásárhely fekete márciusa után megcsúfolták a jogállamiságot, rengeteg magyart és magyar cigányt ítéltek el, semmibe véve azt, hogy jogos önvédelmet gyakoroltak. Egyetlen románt ítéltek el, Sütő András író megnyomorítottját, de ő sem kellett börtönbe vonuljon, még a Csipor Antalt, Gémes Istvánt és Kiss Zoltánt halálra gázoló sofőröket sem vonták felelőségre.

A mostani jogállami sikert ismertetve azt mondom, hogy már másodszor tárgyalta a fellebbezésünket a Legfelsőbb Ítéltábla és Semmitűszék a 2016-ban kezdődött per során. Az első fellebbezésünknek is helyt adtak, és hatályon kívül helyezték a Bukaresti Táblabíróságnak azt az ítéletét, amelyik szintén elutasította a Tőkés László kiténtetését visszavonó elnöki dekrétum ellen benyújtott keresetünket. Mi a megsemmisítését kértük azzal, hogy megalapozatlan. A Legfelsőbb Ítéltábla újratárgyalásra visszaküldte az ügyet, utasítva a Táblabíróságot, hogy érdemben vizsgálja meg, a becsületbíróság kiténtetés-visszavonó javaslata törvényes volt-e?

Neveléses kibúvó

Ezt a felülvizsgálatot a Bukaresti Táblabíróság megtagadta: rájöttek, ők nem is illetékesek arra, hogy az elnöki kiténtetés visszavonó dekrétumot elbírálják. Azt találták ki, hogy mivel a miniszterelnök ellenjegyezte az elnöki rendeletet, ezáltal az elnök és a parlament közötti ügyben ők nem illetékesek. Tehát Tőkés László szándékosan összetévesztették Románia parlamentjével, noha Tőkés László magánszemély. Ez neveléses kibúvó, amelyet a Legfelsőbb Ítéltábla a fellebbezési eljárás során elkaszált, és elrendelte az ügy október 10-i érdemi újratárgyalását.

Biztosra veszem – amennyiben a jogban valamit biztosra lehet venni –, hogy október 10-én azt fogja megállapítani a Legfelsőbb Ítéltábla, hogy a becsületbíróság határozata abszolút semmis, mert Ecaterina Andronescu és Gabriela Firea azt javasolták, vonják vissza Tőkés Csillagrendjét, utána, mint a becsü-

letbíróság tagjai, elbírálták a saját kérésüket, elfogadták azt, és javasolták, hogy a kiténtetés az elnök vonja vissza. Ilyen nincs a jogban, hogy egyszerre legyél ügyész és bíró.

A védelemhez való jogot sem tartották tiszteletben

A másik védhetetlen törvénysértés, hogy a védelemhez való jogot sem tartották tiszteletben, nem engedték meg, hogy ellásson régi védencem, Tőkés László ügyvédi képviselőt. A becsületbírósági tárgyaláson azt mondta Mircea Geoană, aki egyébként jogász, hogy ott ülhetek Tőkés mellett, de hallgassak. Erre meg is kérdeztem, látott életében néma ügyvédet? Ezután Tőkés Lászlóval együtt felálltunk, és tiltakozásul kivonultunk, mivel a védelemhez való alkotmányos jogunkat, amelyet az Európai Emberjogi Egyezmény is garantál, ennyire semmibe vette a javaslattevő becsületbíróság.

Törvénysértő elnöki dekrétum

Az elnöki dekrétum azért is törvénysértő, mert semmibe veszi az alkotmányt, hiszen Románia alkotmányának az első szakasza kimondja: a forradalom ideáljait tiszteletben kell tartani. Tehát a Tőkés ellen hozott határozat alkotmányosértő is. Ráadásul a törvény szerint abban az esetben lehet visszavonni a becsületrendet, ha tetteivel méltatlanná válik erre a kiténtetett. Tőkés Lászlót pedig egy nyilatkozata miatt fosztották meg a kiténtetéstől. Ez a véleménynyilvánítás szabadságát is sérti, ráadásul a Tusványoson tett nyilatkozatot pontatlanul fordították le. Védhatalmi státust kért Erdélyre úgy, ahogy Dél-Tirolban Ausztria és Olaszország tette. Egy államelnök különbséget kellene tegyen a дума és a tett között!

Tőkés László a Ceaușescu-diktatúra bukásához vezető 1989-es temesvári forradalom kirobbantásában játszott szerepéért kapta meg Traian Bănescu államfőtől a Románia Csillaga Érdemrend lovagi fokozatát a forradalom huszadik évfordulóján. Ezt a kiténtetést azonban Klaus Iohannis 2016 márciusában visszavonta.

Bemutakozott az Aquinói Szent Tamás Közéleti Akadémia

Múlt héten, csütörtökön délután a marosvásárhelyi Studium Hubban bemutatkozott a piliscsabai központú Aquinói Szent Tamás Közéleti Akadémia. A különleges képzési forma elsősorban keresztény egyetemistáknak kínál lehetőséget arra, hogy a tanterven kívül, de azt kiegészítve alaposabb ismereteket szerezzenek több területen. Az ismertetőt Fazakas Miklós, az RMGE Maros szervezet elnöke tartotta. Jelen volt a beszélgetésen dr. Nagy Milán kommunikációs referens és Fazakas Csaba is, aki befejezte az akadémiai tanulmányait.

Fazakas Miklós bevezetőjében elmondta, az RMGE Maros nemcsak a gazdákkal foglalkozik, célja támogatni az itthon maradást, ezért fontosnak tartja, hogy felkaroljon minden olyan kezdeményezést, amelyek a fiatalok oktatására irányulnak, jövőbe mutatnak és olyan értékeket adnak át, amelyekből azok egy életen át építhetnek. Ezért látják vendégül az akadémiát, segítik a toborzásban, és fogadják a diákokat tanulmányútjukon.

Az oktatási lehetőségről

Kazatsay Ádám operatív igazgató beszélt. Elmondta, hogy az akadémiát 2019-ben azzal a céllal hozta létre dr. Osztie Zoltán plébános és Balog Zoltán református esperes, hogy „keresztény, hazájukhoz hűséges értelmiségieket képezzen”, akik részt vesznek mind a vallási, mind a világi közösségépítésben. Az akadémiára 21–35 év közötti egyetemistákat várnak, akik 10 hónapig beköltöznek a Piliscsabai Lazarista Kollégiumba, ahol az oktatás mellett közös foglalkozásokon, vitaesteken, egyházi elmélkedéseken vesznek részt. A tíz hónapon át tartó képzési modulok hasonló szerkezetűek: három hét foglalkozás más-más témákban, mentor tanárok vezetésével, akik szakmájukban a legmagasabban kvalifikált keresztény értelmiségiek. Az akadémián mintegy 100 meghívott tanár tanít. A következő modulokban van rendszeres képzés (óratartás, majd az azt követő délután gyakorlati foglalkozás): önismeret és személyiségfejlesztés, politológia, társadalomismeret, teológia, vallásismeret, gazdaság és pénzügy, tudományelmélet, mediáció, konfliktuskezelés, történelem, média és kommunikáció, művészet, művelődéstörténet és magyar iro-

Fotó: www.szenttamaskademia.hu

dalom. Lehetőség van részt venni kulturális, sport- és közösségi programokon (színház, film, hangverseny, néptánc). Szakemberek segítik az önismeretben és a közösségi életben való előre jutást. Minden hónapban, hogy élményszerű, saját tapasztalatra épülő legyen az együttlét, tanulmányutakat tesznek a Kárpát-medencébe, tematikus kirándulást szerveznek az elcsatolt területekre. A tíz hónap alatt nyolc tanulmányút lesz. A hallgatók részvétele ingyenes, sőt ösztöndíjat is kapnak. Minden kiadást támogatásból, központilag fedeznek. Míg a tavalyig csak egy ajánló levelet kaptak a fiatalok, addig az idénytől akkreditált tanfolyamként keresztény közéleti mediatori diplomát szerezhetnek. A részvételi feltételek szerint leginkább olyanokat várnak, akik megkezdték egyetemi tanulmányaikat, és hajlandók megszakí-

tani, vagy elvégezték az alapképzést, és a mesterképzés előtt szeretnének részt venni ebben az oktatási folyamatban. Amint megtudtuk, évente 15 hely van. A felvételi vizsga egy általános műveltséget ellenőrző tesztal kiténtetéséből áll, de a felvételi bizottsággal való beszélgetés dönti el, hogy ki vesz részt a képzésben. Bár „hivatalosan” nincsen fenntartott hely a határon túliaknak, az igazgató szerint valójában azt szeretnék, hogy évente legalább három-négy ilyen diák is részt vegyen a képzésben, mert az akadémia egyik célja a kapcsolatépítés az anyaországiak és a határon túliak között. Az igazgató hangsúlyozta, bár katolikus kollégiumról van szó, a képzés ökumenikus, ami azt jelenti, hogy az államilag elismert vallási közösségekből származók jelentkezhetnek. Kérdésünkre megtudtuk, hogy min-

tegy 20-25 diák közül válogatják ki a résztvevőket. Az érdeklődők június 30-ig jelentkezhetnek, július 11-én lesz a szóbeli, ezt előzi meg a rövid teszt, ami nem kizáró jellegű. Július 14-én közlik a felvételi vizsga eredményét, és akit megfelelőnek találtak, az szeptember 15-én költözhet be a kollégiumba. Természetesen az oktatás ideje alatt a diákok tarthatják a kapcsolatot szeretteikkel, hiszen, amint hangsúlyozták, „nem zárdaról” van szó, a hétvégeken hazautazhatnak.

A képzést követően az oktatók és az akadémiát fenntartó egyesület gondoskodik arról, hogy a diák által választott szakterületen az oktatók közvetítésével tovább építsék a kapcsolatot. Jelentkezni és részletek a www.szenttamaskademia.hu honlapon, illetve az akadémia Facebook-oldalán. (vajda)

Székelyvécke

Szerkesztette: Kaáli Nagy Botond

„Örökségünkkel a világ csodája lehetnénk”

Fekete Pál polgármester

(Folytatás az 1. oldalról)

megyei szinten készül: az Aqua Invest általi, a Maros megyei víz- és szennyvíz-infrastruktúra fejlesztésére irányuló regionális projektről van szó. A víz bevezetését jóváhagyták, mert 1000 lakosnál kevesebben vagyunk, de a kanalizálás kialakítását már nem – hogy miért, magam sem értem. A vízhálózat kiépítése a Mezőségen kezdődött, hozzánk még nem jutottak el, de úgy néz ki, hogy jövőre lesz vezeték vízünk. Voltak ugyan kiírások, amelyek keretében kisebb települések pályázhattak egy-egy falurész vagy utca szennyvízhálózatának kiépítésére, de ezt hogyan osszam el: ez az utca kap egy ülepítőt, a másik utca nem? Így nem is pályáztunk. A kisebb projektekkel azonban igen: az Anghel Saligny terv keretében a hidak és mellékutak felújítására nyertünk pályázatot. Községenként egy projektet mindenkinek jóváhagytak, én azt kértem, hogy minden mellékutacát aszfaltozhassunk le. Jóváhagyták. Véckén ilyen szempontból jól állunk, Zsákodon és Szálláson végezzük a munka java részét.

Az egyik legszebb erdélyi kultúrotthon

Pályázatot nyertünk továbbá az iskola modernizálására és energetikai felújítására, erre már alá is írtam a szerződést, és megpályáztuk az

Életfa hímzés a kultúrotthonban

orvosi rendelő felújítását is. Ami hozzánk tartozik közigazgatásilag, mindent rendbe tettünk vagy tesszünk a közeljövőben. Valószínűleg vállalkozó nyerte el, aki lebontotta a tetőt, majd éveken keresztül úgy hagyta, fák nőttek a ház közepébe. Elhúzódtok, ameddig valahogy sikerült megszabadulnunk tőle, és jött egy komolyabb cég, amely végül felújította az épületet; olyan lett, amilyent szeretnénk volna – az udvar másik felében álló, szintén a kultúr-

nincs laminált padló, hanem parkett, nincs betontető, csak gerendázat. A termopán ablakokat ugyan megkövetelte a mai technológia, de tettünk rájuk zsalugátért. Ezt is uniós pályázat keretében valósítottuk meg, sokat vergődtünk vele. A gond az uniós pályázatokkal az, hogy egy bizonyos összeg fölött kikerül a licit a netre, és bárki jelentkezhet a munkálatok elvégzésére. Nagyon rosszul jártunk az első szerződéssel, egy olyan semmirevaló vállalkozó nyerte el, aki lebontotta a tetőt, majd éveken keresztül úgy hagyta, fák nőttek a ház közepébe. Elhúzódtok, ameddig valahogy sikerült megszabadulnunk tőle, és jött egy komolyabb cég, amely végül felújította az épületet; olyan lett, amilyent szeretnénk volna – az udvar másik felében álló, szintén a kultúr-

A földéken szinte csak legeltetnek

házzal egy időben felújított kulturális központtal egyetemben. Utóbbiban működik a könyvtárunk is. Az évek során az iskola mellett ki-világított sportpályát építettünk, a hozzá tartozó sporttermet jelenleg újítjuk fel – hamarosan elkészül –, az udvaron lévő fászfűzést is rendbe tettük. Ezeket is önerőből végeztük el.

A felújított kultúrotthon és kulturális központ

Lesz mobiltelefonos lefedettség

Gyors internet, kábeltévé van már a falvakban, az a cég, amelyik bevezette, a Digihez tartozik. Miután szinte megoldhatatlannak tűnt, hogy a község területén mobilos lefedettség legyen (a tavaly nyári vendégoldalunkban részletesen írtunk erről a problémáról – a szerk.), ez a cég elkezdte a megfelelő terület keresését egy antenna felállítására. Sikerült is neki, most engedélyezte-

sejéig – amikor augusztusban már a harmadik sarjúnál kellene legyenek, hogy legyen mit enni adni az állatoknak. És a gazda nem kaszálja le, mert megpályázta a madárprogramot, és annyi pénzt kap érte, hogy neki megéri. Igen, kell támogatni a gazdákat, de ez egy elferdülés. Épp ahogy a medvéket érintő intézkedések is. Brüsszelben eldöntik, hogy a medvepopuláció itt kell éljen, nekik viszont már nem kell. Össze kellene fogdosunk vagy 30-40-et, és kivi-

tés alatt áll a folyamat, s amint az antennát felállítják, le lesz fedve a völgy, és digis telefonokon lehet majd beszélgetni.

Egy tehén, egy család méh sem maradt Székelyvéckén

A vadkárakra vonatkozó kérdésünkre – nemrég egy medve sétált a véckei út fölött átívelő székely kapu mellett – Fekete Pál elmondta, van ugyan vadkár, de kevés a gazda. – Minél kevesebb a gazda, annál kevesebb a vadkár is. Véckén nincs egy tehén sem! Ezt nem lehet érteni. Mindenki kérde, hogy mit kéne kitalálni falun? Csak dolgozni kell, semmit nem kell kitalálni. A falut nem a szövöde látta el, hanem a gazdálkodás. És ez a szellemiség elveszett, jelenleg csupán annyit jelent, hogy van két-három juhász, aki lelegelt mindent. És ezzel elvette a méhész lehetőségeit, mert ahol a juh tavasztól őszig legel, ott az akácon kívül nincs mézelő virág. Egy család méh sincs a faluban. Pár személy az összes földjét uniós támogatás fejében bérbe adta lelegeltetésre, de ők sem fejnek, mert nincs rá ember: egy gramm sajtot nem kapsz a juhásznál, a bevétel a bárányok eladásából származik. Felborult a rend, és erre rátesznek az úgynevezett madárvédelmi rendelkezések is: azért fizetnek a gazdáknak, hogy ne kaszáljanak augusztus el-

gyük őket, az Alpok környékén annyi szép hegy van! Van zerge, meg málnás, lenne amit egyenek. De nem, itt tartják őket. Ez is abnormalis.

Olyan jellegű és mértékű gazdálkodás a községben, mint régen, már nincs. Ezt a folyamatot, amit a szocializmus elindított, nem tudtuk megállítani a demokráciával sem. Minden község ezzel kínálódik, gyakran tanakodunk azon, hogy mit tehetnénk, hogy a lakosság ne vándoroljon el, hogy az iskola, az óvoda ne szűnjön meg, de ehhez én nem vagyok elég okos. Am ragaszkodom ahhoz, amit örököltünk, és tudom, hogy ha egy kicsit büszkébbek lennénk, és jobban vigyáznánk az örökségünkre, a világ csodája lehetnénk. Vannak a múltunknak olyan kézműves, kulturális és építészeti remekművei, amelyeket ha megőriznénk, nagyon sokan kíváncsiak lennének rá. Véckén sok szép felújított régi ház van, az idegenforgalom működik, sokan jönnek ide. Remélem, hogy az utódaink jó értelemben megfertőződnek, és ebből hajtának hasznot maguknak, a községnek, a közösségnek. Ez egy jó lehetőség: idehozni a turistákat, szolgáltatásokat nyújtani, csillagtúrákat szervezni a Székelyföld és a szász vidékek különböző településeire. De ezzel foglalkozni kell.

Fotók: Nagy Tibor

A bajnok FTC újabb vereséggel zárta az idényt

A Mezőkövesd 1-0-ra nyert saját pályáján a bajnok Ferencváros ellen a magyar labdarúgó NB I 33. fordulójának vasárnapi zárómérkőzésén, a bajnoki idény utolsó összecsapásán.

Remek időben, majdnem telt látók előtt játszhatott, tét nélkül, a két csapat. Volt iram, akadt helyzetek is, kecsesetebb lehetőségeket inkább a Ferencváros alakított ki, annak ellenére, hogy több epizódszereplő kapott ezúttal lehetőséget, és érződött az összeszokottság hiánya. A vezetést mégis a hazai csapat szerezte meg közvetlenül a szünet előtt: Knoester tanácstalan volt a saját 16-os előtt, Drazic elvette tőle a labdát, kapura tört, Szécsi pedig szabálytalanul állította meg. A büntetőt a sértett magabiztosan lőtte a bal felső sarokba.

A második félidőben a Mezőkövesd átengedte a kezdeményezést, a Ferencváros akcióiból azonban hiányzott a dinamika, ezzel együtt lett volna lehetőség az egyenlítésre. Akadt olyan időszak, amikor a fővárosiaknál két 18 és egy 17 éves is a pályán volt. A hazaiak is alakított-

ak ki helyzeteket, végül maradt az első félidő hajrájában kialakult eredmény.

A hazai csapat a szezon során

kétszer legyőzte az FTC-t és egyszer döntetlent játszott vele, mostani sikerével pedig a nyolcadikról a hetedik helyre lépett előre.

A bajnokság végeredménye

1. Ferencváros	33	19	6	8	62-33	63
2. Kecskemét	33	15	12	6	48-32	57
3. Debrecen	33	15	9	9	52-39	54
4. Puskás AFC	33	14	11	8	48-42	53
5. Paks	33	14	7	12	57-57	49
6. Kisvárd	33	10	13	10	43-49	43
7. Mezőkövesd	33	11	9	13	40-43	42
8. Újpest	33	11	8	14	42-55	41
9. ZTE	33	10	9	14	37-43	39
10. Fehérvár FC	33	8	11	14	38-43	35
11. Honvéd	33	8	9	16	34-51	33 – kiesett
12. Vasas	33	4	14	15	29-43	26 – kiesett

NB II: A három osztályozón összesen egy gól született

A hat csapat közül csak az Iváncsa KSE tudott gólt szerezni a magyar labdarúgó NB II osztályozójának vasárnapi, első mérkőzésein. A NB III közép csoportját megnyerő Iváncsa a Kozármisleny otthonában győzött 1-0-ra Suszter László találatával.

Eredmények, osztályozó, 1. mérkőzések: HR-Rent Kozármisleny – Iváncsa KSE 0-1 (0-0), Practical VLS Veszprém – Nyíregyháza Spartacus 0-0, BVSC-Zugló – Szentlőrinc SE 0-0.

A visszavágókat június 4-én, vasárnap rendezik.

Jegyzőkönyv

NB I, 33. forduló: Mezőkövesd Zsóry FC – Ferencvárosi TC 1-0 (1-0). Mezőkövesd, 4110 néző, vezette: Karakó.

Mezőkövesd: Piscitelli – Kállai, Pillár, Lukic, Filip – Brtan, Besirovic, Lehoczky (65. Karmyicki) – Drazic, Da. Babunski (85. Prudnyikov), Molnár G. (85. Zahary).

Ferencváros: Szécsi – Kaján (79. Auzqui), Knoester, Abena, Sagal – Esiti (57. Tóth A.), Gojak – Zachariassen, Mercier (72. Baden), Owuso (57. Marquinhos), Lisztes.

Gólszerző: Drazic (45+1., 11-esből).

Sárga lap: Filip (36.), Lehoczky (58.), Brtan (68.), illetve Szécsi (44.), Marquinhos (89.).

A ferencvárosi Lisztes Krisztián (b) és Jose Marcos Martins (j), valamint a mezőkövesdi Marko Brtan (k). Fotó: MTI/Derencsényi István

Baráti jobb a Kolozsvári CFR-nek

Bálint Zsombor

A kupadöntő után négy nappal zárta a bajnoki idényt a Seps OSK a Szuperliga felsőházában utolsó fordulójában, egy olyan mérkőzésen, amelynek nem volt komolyabb tétje a számára. Az ellenfelének, a CSU Craiovanak viszont kellett a győzelem, hiszen így lett volna esélye az európai kupaszereplés jogának a kiharcolására. S amint bebizonyosodott, nem nyert volna hiába, hiszen a Kolozsvári CFR 1907 váratlanul kikapott hazai pályán a szintén tét nélkül focizó FCV Farultól. A Seps OSK azonban nem akart vereséggel búcsúzni Bergoditól, aki utoljára ült a csapat kispadján, és ezzel baráti jobbot nyújtott a CFR-nek (a rossz nyelvek szerint úgyis „baráti” viszonyban van a két klub), amely a veresége ellenére végül osztályozót játszhat az európai kupaszereplésért.

Mindössze három játékos volt kezdő a Seps OSK-nál azok közül, akik a kupadöntőben is kezdtek, azonban a homogén keretben senki sem tekinthető igazán tartaléknak, és akik pályára léptek, már az első perctől rátelepedtek a középpá-

lyára. Nem hagyták kibontakozni a craiovai támadásokat, és a mérkőzésen sokszor volt az az érzésünk, hogy „cicázást” játszik az OSK az ellenfelével, zsinóron húzott passzokkal. Persze azért veszélyeztettek is a craiovai kaput, mindjárt a 2. percben Šafranko lemaradt két méterre Varga beadásáról, majd a 9. percben Varga lapos lövését Popescu tolt szögletre. Craiova első kapura tartó rúgását a 22. percben jegyeztük, de Crețu fejese könnyű préda volt Niczulynak.

Nem változott a játék képe szünet után sem, bár Craiova az 54. percben hatalmas lehetőséget hagyott ki Srećiu révén, aki szöglet után hat méterről ráperdítette, ám Niczuly hatalmas reflexszel védett, majd Cîmpanu lövése fölé szállt. Több azonban nemigen volt a házigazdáknak, és az OSK három helyzetet is elpuskázott a továbbiakban. A 65. percben Ion Gheorghe lövését Popescu a felső lécre tolt, a 73. percben Păun az ötös oldalvonaláról lőtte bele a kapusba, míg a 82. perc-

ben Ștefănescu 10 méterről küldött labdája akadt el ismét Popescun. Az utolsó tíz percben Craiova minden erejével támadni próbált, a 84. percben 20 méterről végezhetett el Roguljić egy szabadrúgást, ám Niczuly a helyén volt, míg a 87. percben Ciobotariu blokkolta Ivant az ötös sarkán.

A meccset végül a hosszabbítás utolsó percében egy ellentámadás zárta le. Ștefănescu a OSK játékosai közül a negyedik volt, aki passzt kapott a tizenhatoson belül, és bevágta

8 méterről a rövidre. A gól után pedig a teljes csapat Bergodi nyakába ugrott, mintegy cáfolva azokat az értesüléseket, hogy elvesztette az öltöző szimpátiáját.

Még egy megjegyzés a meccs adatlapja kapcsán. Ebben hét sárga lap szerepel a Seps OSK játékosai neve mellett, és egy sem Craiovanak, ám szívünkre tehetjük a kezünket, amikor azt mondjuk: nem játszott favágó módjára az OSK, de Marian Barbu játéklevezető kissé túlreagálta a dolgot.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Szuperliga, felsőház, 10. forduló: CSU Craiova – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 0-1 (0-0).

Craiova, Ion Oblemenco stadion. Vezette: Marian Barbu (Fogaras) – Mircea Orbulț (Bukarest), Alexandru Vodă (Gyulafehérvár). Tartalék: Ionuț Coza (Cernica). Ellenőr: Teodora Albon (Kolozsvár). Videóbíró: Radu Petrescu (Bukarest). Segéd videóbíró: Stelian Slabu (Brassó).

CSU Craiova: Popescu – Vlădoiu (74. Raul Silva), Zajkov, Badelj (83. Găman), Ndong, Crețu (46. Mateiu), Srećiu, Cîmpanu, Ișfan (46. Roguljić), Ivan, Marković (58. Koljić).

Seps OSK: Niczuly – Dimitrov, Ciobotariu, Tamás, Ispas, Francisco Junior (31. Rodriguez), Papa (46. Păun), Ion Gheorghe, Aganović (67. Matei), Varga (67. Ștefănescu), Šafranko (90+3. Rondón).

Gólszerző: Ștefănescu (90+4.).

Sárga lap: Papa (34.), Ispas (38.), Dimitrov (52.), Tamás (73.), Matei (74.), Ciobotariu (90+2.), Ștefănescu (90+4.).

A Szuperliga felsőházi végeredménye

1. FCV Farul	10	6	3	1	22-13	53
2. FCSB	10	5	2	3	15-15	46
3. CFR 1907	10	2	4	4	11-14	42
4. CSU Craiova	10	3	4	3	15-14	40
5. Rapid 1923	10	3	3	4	17-20	38
6. Seps OSK	10	2	2	6	10-14	29

Eredményjelző

* Szuperliga, felsőházi rájátszás, 10. forduló: Kolozsvári CFR 1907 – Konstancai FCV Farul 1-2, Bukaresti FCSB – Bukaresti Rapid 1923 1-5, CSU Craiova – Seps OSK 0-1.

* előselejtező az Európa-konferencialigás szereplés jogáért: Universitatea 1948 Craiova – FC Voluntari 3-3, büntetővel: 5-4.

* osztályozó az 1. ligás szereplési jogért, 1. mérkőzés: Bodzavásári Gloria – Aradi UTA 0-0.

Már csak a matematika segíthet az ASA-n

Bálint Zsombor

Utolsó esélye volt az ASA-nak, hogy szorosabbá tegye a küzdelmet a labdarúgó 4. liga első helyéért a Radnóti Sportklubbal szemben, ám miután a 24. bajnoki fordulóban lejátszott találkozó döntetlenre végződött, már csak matematikai lehetőség van arra, hogy ne Radnót képviselje Maros megyét a 3. ligába jutásért kiírt osztályozón.

A mérkőzésen a radnóti csapat kezdett jobban, és a 60. percben már két góllal vezetett, az ASA-nak az utolsó öt percben sikerült az egyenlítés, a fordításhoz azonban már nem volt idő. Öt pont előnyük volt a radnótiaknak a forduló előtt, s

ugyanannyi maradt két fordulóval a befejezés előtt, azaz hogy megforduljon a sorrend, a radnótiaknak mindkét hátralévő találkozójukat el kellene veszíteniük, ami a gyakorlatban (hisz eddig egy meccset sem veszítettek ebben a bajnokságban) nagyjából lehetetlen. Igaz, egy ASA-győzelemmel is Radnót-nak maradt volna a nagyobb esélye, hiszen továbbra is megőrzött volna két pontot az előnyéből.

A marosvásárhelyi csapat a kupában vígasztalódhat, ahol a múlt héten megnyerte az előre hozott döntőnek is tekinthető elődöntőt az Academica Transilvania ellen, míg a fináléban hatalmas meglepetésre egy 6. ligás csapattal, Harasztkerékkel mérkőzik majd.

Eredményjelző

* 4. liga, 24. forduló: Marosvásárhelyi Academica Transilvania – Marosvásárhelyi Athletic 2-2, Marosvásárhelyi ASA – Radnót 2-2, CSM Segesvár – Marosoroszfalu 2-5, Nyárádszereda–Mezőrűcs 0-3, Szováta–Marosludas 2-5, Erdőszentgyörgy – Dános 3-1, Akosfalva – Búzásbesenyő 0-3 (hivatalból). Az élcsoport: 1. Radnót 66 pont, 2. ASA 61, 3. Academica Transilvania 50.

* 4. liga, II. értéksorozat, 23. forduló: Mezőzáh – Gernyeszeg 4-2, Harasztkerék – Alsóidecs 2-1, Mezőgerebenes – Mezőpágozca 1-3, Görgénysoákna – Nyárádkarácson 2-1, Kerelószentpál – Gerendkeresztúr 5-1, Hadrév – Mezőceked 0-2. Az élcsoport: 1. Mezőpágozca 54 pont/21 mérkőzés, 2. Magyaró 46/20, 3. Görgénysoákna 43/20.

* Románia-kupa, megyei szakasz, negyedöntő: Harasztkerék – Marosludas 4-0, Marosvásárhelyi ASA – Marosvásárhelyi Academica Transilvania 1-0.

Verstappen rajt-cél győzelmet aratott Monacóban

A címvédő és kétszeres világbajnok Max Verstappen, a Red Bull versenyzője nyerte a vasárnapi Forma-1-es Monacói Nagydíjat Monte-Carlóban, ezzel tovább növelte az előnyét a vb-pontversenyén.

A 25 éves holland pilótának ez az idei negyedik és pályafutása 39. futamgyőzelme. Monacóban F1-es karrierje során másodszor diadalmaskodott.

A rajt-cél győzelmet arató Verstappen mögött a kétszeres vb-győztes Fernando Alonso, az Aston Martin spanyol versenyzője végzett másodikként, a dobogó alsó fokára pedig Esteban Ocon, az Alpine francia pilótája állhatott fel.

Verstappen ezzel a sikerrel 39 pontra növelte az előnyét az összetettben csapattársával, a Monacóban pont nélkül záró Sergio Pérezszel szemben.

A vb a jövő hét végén a Spanyol Nagydíjjal folytatódik.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Újabb országokban kapcsolták be az iPhone-ok műholdalapú segélyhívó opcióját

Amikor tavaly ősszel megjelent az iPhone 14 széria, az egyik legnagyobb újdonságnak az számított, hogy bárhol hívhatunk segítséget, hívhatjuk a mentőszolgálatot, mert a telefon képes műholdon keresztül elérni őket. Az elmúlt valamivel több mint fél évben a funkció bebizonyította a létjogosultságát,

mivel sokaknak segített. Mostanáig ez csak az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában volt lehetséges, azonban a közelmúltban elérhetővé vált Ausztriában, Belgiumban, az Egyesült Királyságban, Írországon, Németországban, Franciaországban, Portugáliában és Olaszországban is, a hírek pedig

arról árulkodnak, hogy hamarosan bekapcsolják Ausztráliában és Új-Zélandon is.

Az Apple ezen funkciójával is egyre inkább terjeszkedik, csak idő kérdése, hogy eljusson Kelet-Európába. Hasonló volt a helyzet az Apple Pay-jel, amely első körben szintén csak az Egyesült Államokban volt elérhető, immár viszont a Föld számos országában – így Romániában is – használják az iPhone-tulajdonosok. Az Apple Pay lényege abban áll, hogy a bankkártyákat be lehet helyezni egy alkalmazásba, ezt követően pedig pusztán a telefonunk segítségével tudunk fizetni.

Ami pedig a műholdas rendszert illeti, az akkor lép működésbe, ha sem hálózati lefedettség, sem wifi nincs a közelünkben. Például, amikor hegymászás közben lakatlan területen vagyunk. Továbbá akkor is komoly segítséget nyújthat, amikor valamilyen természeti vagy egyéb katasztrófa miatt gondok támadnak a lefedettséggel.

A gyártó leírása alapján ideális esetben 15 másodperc alatt küldhető el egy vészhelyzeti üzenet. Az ideális helyzet azt is jelenti, hogy

szabad, tiszta az égbolt. Amennyiben sűrű erdőben hívnánk elő a funkciót, ehhez körülbelül egy percre volna szükségünk, teljesen fedett területen – például egy épület belsejében – a funkció használhatatlan. Tudni kell azt is, hogy a műholdalapú adatátvitel meglehetősen szűk sávzélességű és alacsony sebességű, éppen ezért az Apple egy újfajta tömörítési eljárást dolgozott ki, amely révén 300%-kal csökkenthető az adatmennyiség, ezzel is növelve a hatékonyságot.

A mindenki számára elérhető demó módban szabadon kipróbálható a vészhelyzeti műholdas S.O.S.-rendszer használata, amely az első két évben ingyenes az új iPhone-okon. Arról egyelőre nincs információ, hogy ezen periódus lejártával mennyibe fog kerülni a funkció, viszont ebből is látszik, hogy az almás vállalat elsősorban az Egyesült Államokkal számol, ahol a felhasználók két évente lecserélik az eszközüket, mivel ilyenkor kapnak egy nagyobb kedvezményt a mobilszolgáltatótól.

Amennyiben egy felhasználó vészhelyzetbe kerül, az Apple sze-

rint először akkor is a hagyományos segélyhívót kell tárcsázni, ami bizonyos esetekben még akkor is sikerülhet, ha nincs lefedettség. Ha mégsem sikerül, akkor jöhet a műholdas funkció, amely révén egyszerűen megadható a vészhelyzet típusa és az ezzel kapcsolatos információk. Az üzenetekben első körben csak az amerikai angol, amerikai spanyol és kanadai francia nyelv támogatott. Továbbá a Find My szolgáltatáson keresztül megosztható a pontos tartózkodási hely is.

Lehetőség van arra is, hogy tíz iMessage vészhelyzeti kontaktot adjunk hozzá az S.O.S. funkcióhoz, ők automatikusan megkapják a vészhelyzeti üzeneteinket. Amennyiben a megadott kontaktszemély nem Apple eszközt használ, vagy a készüléke régebbi iOS-t futtat, akkor normál szöveges üzenetben (hagyományos SMS-ben) kap értesítést az állapotunkról.

Összességében nézve egy igen-csak hasznos funkcióról beszélünk, amely életet menthet, és már mentett is. Reméljük, hogy hamarosan elérhetővé válik Romániában is.

iPhone S.O.S. műholdas funkció

Forrás: Apple

Hivatalos: hamarosan megérkezik az Apple M3-as processzora

Régóta lehet hallani, hogy az almás vállalat fejleszti a harmadik generációs, saját gyártású processzorát, amely az M3 nevet fogja viselni. Most már biztos, hogy az idén megérkezik.

A legfrissebb adatok szerint az amerikai vállalat egyik új tesztplatformja 12 magos processzort, 18 magos grafikai egységet és 36 GB RAM-ot vonultat fel. Egészen biztosan nem ez lesz az alapváltozat, de az is, hogy ez még korántsem csúcsteljesítmény. Ezek a számok viszont nagyon jól jelzik, hogy semmiképpen nem lesz gyenge az M3-as processzorral épülő rendszer. Maga a lapka nem mellel a legmodernebbnek számító 3 nanométeres csíkszélességű gyártási technológiával készül. Elsőként pedig a felfrissített 13 hüvelykes MacBook Airbe és az új 24 hüvelykes iMacbe tehetik, amelyek várhatóan 2023 végén, 2024 elején kerülnek a boltokba.

A pletykák szerint az M3 annyival lesz gyorsabb az M2-nél, amennyivel az gördülékenyebb az M1-nél, vagyis az összképet nézve a lépcső ugyanakkora lesz. Ezzel együtt nem elhanyagolható, hogy az Apple mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy az M3 chip, valamint a ráépülő termékek sikeresek legyenek, hiszen az elmúlt negyedévben több mint 31%-os csökkenést kellett elkönyveljen a Mac üzletág. Ez nem azt jelenti, hogy az M2 rossz lenne, egyáltalán nem. Kimondottan jó processzor, amely még hatékony is, viszont nem jelentett nagy előrelépést az M1-hez képest, így a felhasználók elodázták a vásárlást.

Ami az M3 magasabb kategóriáit illeti, azaz az M3 Prót és az M3 Maxot, ott is hasonló sebességnövekedésre lehet számítani. A hírek szerint az M3 Max 14 magos CPU-t és 40 magos GPU-t (grafikai egységet) fog felvonultatni. Az abszolút csúcsonk számító

M3 Ultra pedig elméletileg ezt is képes lesz megduplázni, így elviekben akár 80 GPU-t is működtethet, persze ekkora teljesítményre földi halandónak nincs szüksége. Ha ez a pletyka igaznak bizonyul, azt is eredményezi, hogy még a filmkészítés fellegváráiban sem lesznek képesek kihasználni a chip teljes erejét, legalábbis a mai technológiák mellett.

Az M3 chip pontos bemutatója kapcsán

MacBookok, illusztráció

Forrás: Apple

még lebeg egy kérdőjel. Vannak, akik azt állítják, hogy már júniusban, a WWDC-n be fogják mutatni, mások arról beszélnek, hogy csak ősszel, az Apple októberi rendezvényén fogják lerántani a leplet róla. Sőt, a harmadik szegmens azon az állásponton van, hogy egyszer csak megjelennek az új chippel felszerelt gépek az Apple honlapján, mindenféle különösebb bejelentés nélkül. Utóbbinak azért elég kicsi a valószínűsége, különösen annak fényében, hogy az almás cég vissza akarja tornázni a Mac gépek eladásait, így az új processzor mellé dukál egy kis felhajtás, hogy minden felhasználó értesüljön arról, hogy megérkezett.

Az iparági források is azt igazolják, hogy az Apple nagyon behúzott a processzorok gyártásába. A legnagyobb chipgyártók között jegyzett TSMC idei 3 nanométeres gyártási kapacitásának 90%-át fogja lefoglalni az

Apple. Ez azt jelenti, hogy a Qualcommnak, a Samsungnak és a MediaTeknek a fennmaradó 10%-on kell megverekednie, hogy ne is beszéljünk a kisebb gyártókról, amelyek szintén a TSMC-vel gyártatják a chipjeiket.

A hatalmas arány annak is köszönhető, hogy az Apple nemcsak az M3-as processzort gyártja 3 nanométeres technológiával, hanem az A17-et is, amely az iPhone 15 Próban és 15 Pro Maxban debütálhat. A jelenlegi csúcsmoделlekben, az iPhone 14 Próban és 14 Pro Maxban még 4 nanométeres csíkszélességű chip foglal helyet, az A16. Várhatóan az újítás 15%-os sebességnövekedést, illetve 35%-kal jobb hatékonyságot eredményez.

Ezen információk fényében az Apple-nek jó esélye van arra, hogy egyrészt javítson a Mac gépek eladási statisztikáin, másrészt hogy felkeltse a vásárlók érdeklődését az új iPhone-ok iránt.

M3-as processzor, illusztráció

Forrás: Mark Gurman

Binyó

Kuszálík Péter

A kilencvenes évek változásai a magyar fattyúnyelvet (tolvajnyelv, argó, szleng) is nagymértékben befolyásolták. (Példának okáért: manapság már csak az 1950 előtt született korosztály érti meg a „milyen muris bigyó van a krapek jakóján” mondatot.)

Ezt az argósodási folyamatot nem a kommunista pártfőnökök eltűnése / eltüntetése befolyásolta, hanem az azt követő lépések – például a Nyugat felé fordulás. Az oroszánarokat szélnek eresztették vagy átképezték, a köznyelvbe pedig rengeteg angol szó férközött be, ezt a számítógépek elterjedésének is köszönhetjük.

A folyamatot a bukaresti kormányzat azzal próbálta fékezni, hogy törvénybe iktatták az állam nyelvének védelmét, az idegen szövegek mellett a fordításnak is ott kell lennie. Egy darabig még ellenőrizték és büntetgettek, aztán ellustázták a dolgokat. Az üzletek most már simán kitéhetik az 'outlet' táblát is, a kutya sem kérdezi meg: tessék mondani, ez mit jelent?

Már ott tartunk, hogy az unokáink beszédét a gyermekeink kell megmagyarázzák. Harcolni ellene értelmetlen, az Akadémia nyelvészeti intézete is földadta a harcot, a gyepőlőt bedobták a lovak közé, a hinto arra megy, amerre a paripák húzzák: a kisebb ellenállás irányába. Most olvastam: „A nyelv

mindenkié és senkié. Senki sem irányíthatja, még a nyelvészprofesszorok vagy diktátorok sem, bár mindkettő szívesen megpróbálkozik vele.” (ujmagyar.hu, 2021. ápr. 28.) Az idézett mondatokra a *home office* ügyében folytatott 'lapozgatásom' során bukkantam. Arra voltam kíváncsi: van-e magyar megfelelője, esetleg beceneve? – Közbevetőleg elmondanám, hogy a kereskedelem és a divat is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy rakásnyi idegen szó érkezzen a nyugati széllel. (Nagyapáink korában rengeteg német eredetű szó keveredett a magyar nyelvbe, aztán lassan kikoptak: hol van már a mider [fűző] és a kolmizó [hajszűtő] vas?)

A kilencvenes évek elején lett örült divatja a francia gyökerű *fritőz*nek; Zalától a Nyírségig minden serény háziasszony – még a szomszéd Rózsikája előtt – akarta megszeretni a szalmakrumpli sütésére alkalmas ötliteres inoxfazekat, amely kiváló státuszszimbólumnak számított (jól mutatott a kredenc tetején), de használni túl drága volt. Három liter olaj forralása sok energiát emésztett föl, aztán a szűrés, töltögetés, s ha nem használtad hetente, akkor meg is avasodhatott a lé stb. A 'fritu' jött és ment, már elvannak nélküle.

A köhögős járvány idején terjedt el a 'home office', amellyel aztán meggyűlt a bajunk. Már az alapötlet is borzalmas: a munkahely összekeverése az édes otthonnal ('sweet home'). Nem jó az! Kádár elvtárs is

megmondta: a munkahely legyen munkahely, s a krumplileves pedig krumplileves. Amikor először hallottam a 'homo-fisz' kifejezést, akkor csak annyit mondtam: rosszul mondjátok, barátaim, 'hāum ofisz'-nak kell azt kiejteni, mert nem a járszági tájszólás a mérvadó mifelénk. Az imént idézett forrás kulturált módon okosít ki, anélkül hogy rosszul kelene éreznünk magunkat a dorgálás miatt: „A 'home office' kifejezés könnyen megszerethető és aktuális, de nem angolul van.” Aztán elmeséli, hogy a brit és amerikai angolban 'work from home' (WFH = vé-ef-há) névvel illetik ezt a kényeszerű munkavégzést – magyarul 'otthonról végzett (egyszerűbben: otthoni) munka', merthogy London néhány száz kilométeres körzetében a Home Office a Belügyminisztériumot jelenti. A cikk szerzője szerint már annyira rögzült a magyarban ez az elnevezés, hogy nemigen lehet átírni az emberi agyakban rögzült alakot. „Ti, akik tudjátok, hogyan mondják angolul, ne fogjátok vissza magatokat.” Elvileg jól elvagyunk vele a Kárpát-medencében, de készüljünk fel arra, hogy Európában nem értik meg, ha szóba hozzuk.

A munka magyar törvénykönyve megkülönbözteti az átmeneti időszakban végzett 'otthoni munkát' a 'táv munkától', amely a 'rendszeresen otthonról folytatott tevékenység'-re vonatkozik. A home office olyan magyar sajátosság, mint a 'heck', meg a 'vincseszter' és a 'pendrive'. A hecknek (hekk) mondott halfaj magyar neve: csacsihal; nincs még egy nyelv, amely a heck alakhoz hasonlóan mondaná. A vincsesztert 'hard

disc' néven ismerik. A pendrive (olv. pendrájv) szót csak Kis-Magyarországon értik, egybeült 'USB-stick' a neve. (Tulajdonképpen a digitális adatok tárhelye, a floppy-disc és a CD / DVD újabb generációs műtyürkéje.)

A *hungarus* öntudat arra szólít fel, hogy nevezzük meg magyarul az új idők találmányait, eszközeit. A pendrive-ra a *szomagyarito.hu* honlapon közel kétszáz javaslat olvasható, a legtöbb szavazatot a 'tártú' kifejezés kapta, de hogy mikorra kerül általános használatba, arra még az angol irodáknál sem lehet fogadni. További versenyztetett javaslatok: társzeg, adatserpa, hangyabögyörő; tár-cerka (merthogy az alföldi magyar ceruza helyett cerkával ír); eszementokja, dugancs, pöcök, pender, táltosfog, pinyó, bitdominó (az alakja miatt), pilicka, memóka.

Látván a (sz)ámítógépek mérhetetlen elterjedését (azt nem számítja ki valaki, ott fent, ahol a szén-dioxid-kibocsátásért aggódnak, hogy a világban fölöslegesen futó PC-k mennyi energiát emésztenek föl?) és azt, hogy manapság már minden irodában x képernyő világít – arra gondoltam, hogy egy picurkát megreformálom a Legeljejtetebb Foglalkozások Regiszterét. Mivel a külső szemlélő csak annyit lát, hogy a képernyő előtt gőrnnyedő hölgyek a klaviatúrán klimpíroznak, hát legyen ennek a szakmának a neve: *billentyű-nyomkodás* – rövidítve: *binyo*. S hogy a magyar nyelv dallamosságára is tekintettel legyek, hát írjuk csak szépen ó-val a végén, ekképp: *binyó*.

Ki van mellette?

Fesztiválzáró hangverseny

Cristian Mandeal karmester és két zongoraművész szólista, Oxana Corjos és Cristian Niculescu részvételével

Csiky Csaba

Műsoron: 1. F. Poulenc d-moll versenymű két zongorára és zenekarra FP 61; 2. Csiky Boldizsár: Emlékezés a hajdanvolt természetre (Recordatio pristinae naturae – zenekari mű, ősbemutató); 3. C. Debussy: Egy faun délutánja (Prelude); 4. M. Ravel: Spanyol rapszódia.

Az első részben elhangzott mű, a d-moll concerto két zongorára és zenekarra Francis Poulenc 1932-ben írt háromtételű versenyműve. A művet 1932. szeptember 5-én adták elő a Velencei Nemzetközi Kortárs Zenei Társaságban a szerző és gyermekkori barátja, Jacques Février és a milánói Scala zenekarának kíséretében, Désiré Defauw vezényletével. A három tétel: 1. Allegro ma non troppo; 2. Larghetto; 3. Rondo (Allegro molto).

Poulenc – aki az első világháború után a Hatok csoportjának tagja lett – szerint a csoport közös vonása „...az elmosódottság helyett a melódiához és a kontrapunkthoz, a pontossághoz, az egyszerűséghez való visszatérés”. A nyitó témáról úgy döntött, hogy visszamegy Mozarthoz, mert „tiszteli a dallamos vonalat, és azért, mert Mozart tetszik minden más zeneszerzőnek is”. A mű sok tekintetben a könnyűzene kategóriájába tartozik, a zongorák mutató virtuozitása és témáinak szentimentális dallamossága folytán. A dolog természeténél fogva a gyors tételekben az előbbi, a lassú közelepsi tételben az utóbbi jellemvonás domborodik ki fokozott mértékben.

A két zongorista professzionális összjátéka, hangzásuknak nem csak gazdag színrájalatai, hanem kiegyenlítettége, a barokk ideálhoz közel álló áttetsző volta is (Bach – Siciliana) érenyeikhez sorolható.

A szünet után, ősbemutatóként, Csiky Boldizsár új zenekari művével ismerkedhettünk meg. A partitúrát nem ismerve, Mandeal karmesteri zsenialitására és hallásunkra hagyatkozva mondhatjuk, hogy Mandeal a mű legkompetensebb ismerőjének biztonságával és tudásával emelte a produkció értékét. Különösen a szerző zenekari kolorit iránti érzéke érvényesült. A gazdag hangszer-összeállítású műben érvényesült az üresjáratoktól mentes zenei folyamat is, végül egy tonális akkord grimaszába torzulva.

Amikor 1894. december 22-én Gustave Doret vezényletével először hangzott el Debussy Egy faun délutánja című műve, nyomban meg kellett ismételnit. Azóta is azt a frissességet árasztja, amely hallgatóit az első előadáson megragadta. Elemzői újra meg újra felfedezik, más-más oldalról mutatják meg zenetörténeti jelentőségét.

Manuel de Falla szerint Rave (1875–1937) zenéje „spanyolabb, mint maguk a spanyolok”.

A berlini Herbert von Karajan és a müncheni Sergiu Celibidache tanítványa, Cristian Mandeal napjaink legjelentősebb román karmesterének számít, tevékenysége megszakítás nélkül négy évtizedre nyúlik vissza. Marosvásárhelyen 1977–1980 között volt a filharmónia karmestere, ez a filharmónia életének egyik büszkesége.

A közönség felállva ünnepelt.

Konferencia a székelyföldi turizmusról

Június 3-án 10 órától a marosvásárhelyi egykori Park szálló emeleti tanácstermében turisztikai műhelybeszélgetés lesz a Székelyföldi turizmusának állapotáról és lehetőségeiről. A résztvevők – egyetemi előadótanárok, szociológusok és turisztikai szakértők – arra keresik a választ, hogy miként lehetne több turistát csalogatni tájainkra, hogyan kapcsolódhat össze az önkormányzati munka, a civil szféra és a vállalkozók az idegenforgalom fellendítése érdekében.

A szervezők azt vallják, hogy a Székelyföld turizmusának fellendítése közügy és közérdek kell legyen, ugyanis a turizmuspiac fejlődése ösztönzi a befektetéseket, fizetőképesebb új munkahelyeket hoz létre, s ezáltal csökkenti az elvándorlást, hozzájárul az életszínvonal növeléséhez a Székelyföldön. A műhelybeszélgetés célja, hogy szakmai párbeszédet kezdeményezzen az érintett felek között, mint a turisztikai vállalkozók, önkormányzati képviselők, turizmus-hoz kapcsolódó, nem civil szervezetek és elsősorban azon, turizmus iránt érdeklődő, vállalkozó kedvű fiatalok között, akik lehetőséget látnak a turizmusfejlesztésben. Részt vesznek a Budapesti Corvinus Egyetem, a veszprémi Pannon Egyetem, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatói. A megnyitó után panelbeszélgetések lesznek különböző témákban. A gazdaságsszociológiai, turizmussszociológiai beágyazottság és országos turisztikai fejlesztési programok, pályázatok, lehetőségek tematikákat felölelő panelbeszélgetésen dr. Horváth Alpár, a BBTE tanára *Attrakciók, utazásszervezés, TDM – szemléleti hasonlóságok és különbségek* címmel tart vitaindító előadást, majd a rendezvény főszervezője, dr. Tóth-Batizán Emese Emőke, a Magyar

Tudományos Akadémia, Kolozsvári Akadémiai Bizottság, Transylvania Bloom Initiative tagja *A székelyföldi turizmuspiac professzionális fejlődésének lehetőségei* címmel összehasonlítja Dél-Tirol, a Balaton és a Székelyföld turisztikai kínálatát, gazdasági helyzetét. Végül dr. Jánosi Dalma szociológus a turizmusfejlesztési pályázati lehetőségekről tart előadást.

A szünet után a következő panelbeszélgetés 11.45-kor kezdődik. Ezen a település- és régiómarketing sikeres megvalósításairól lesz szó. Dr. Michalkó Gábor, a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kara, CSFK Földrajztudományi Intézetének tanára a Székelyföld turizmusának alternatíváit vázolja fel, majd dr. Sulyok Judit, a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának tanára és a Balatoni Turisztikai Kutatóintézet munkatársa a Balaton térség esettanulmányán keresztül a turisztikai mobilitás jellemzőiről, a korábbi években tapasztalt trendekről beszél. Dr. Lőrincz Katalin, a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kara Turizmus Intézet Tanszékének munkatársa a Veszprém 2023 Európa Kulturális Fővárosa program szervezését, illetve a Veszprém-Balaton térség turisztikai tapasztalatait ismerteti esettanulmányában. Kora délután (13 és 15 óra között) szó lesz Kovászna és Maros megye turizmusfejlesztési lehetőségeiről. László Endre, a Kovászna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Székelyföldi TDM Klaszter képviselőjeként a TDM szervezetek szerepéről beszél a regionális turizmus fejlesztésében. Szántó Lóránt, a Visit Maros igazgatója a Maros megyei helyzetképet ismerteti.

A rendezvény nyitott, amelyre minden, a székelyföldi turizmus iránt érdeklődő vállalkozót, civil szervezet képviselőjét várják. A részvételhez nem szükséges előzetes regisztráció. (vajda)

Fotó: Vajda György

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

XXI. vándor bográcsgulyásfőző verseny

Május 21-én a Marosvásárhelyi Magányosok Klubja a XXI. alkalommal szervezte meg a vándor gulyásfőző versenyt; Székelyvéckén tartottuk meg klubvezetőnk, Kopacz Imola klinikai szakpszichológus szervezésében és irányításával. Korán reggel indultunk Székelyvécke felé, kedves gépkocsivezetőnk, Hajdú Árpád, a Bata szállítási vállalat alkalmazottja segített az időseknek, amit hálásan köszönünk. A helyszínre érkezve csodálatos látványban volt részünk, üde természet, idillikus falusi táj, rendbe tett épületek és porták. A skanzen jellegű falu kialakításában nem kis része van Székelyvécke polgármesterének, Fekete Pálnak.

A házigazda, Hajlák Attila-István, a falu római katolikus plébánosa a lakosság hathatós segítségével asztalokkal, padokkal rendezte be a kijelölt területet. A központi helyen a zenészek és a zsűri kapott helyet egy nagy sátor alatt. A gulyásfőző verseny résztvevői és a falu népe jelen volt a szabadtéri szentmisén.

A verseny zsűritagjai Kopacz Imola, az MMK tiszteletbeli elnöke, főszervező, Hajlák Attila-István plébános, Sármási Bocskai János, a Marosvásárhelyi Rádió szerkesztője, Barabási Erzsébet, a Szent Rita Nőszövetség elnöke voltak. A zenészek: Szilágyi Sándor nótáénekes, Krizsán Levente és Ferenc Attila énekesek, Vidám Gyula primás.

A versenyre a következő csapatok neveztek be: Csiszér Árpád-Csaba Székelyvécke csapatával, amely csülkös gulyást főzött, Nemes István Székelyhodos csoportjával, ők nemesgulyást készítettek, Péterfi Rozália a Magányosok Klubjától, aki székely módra készített gulyást, Czerán Erzsébet a Magányosok Klubjától, aki korondi krumplicgulyást főzött, to-

vábbá Barabási Julianna és a Szent Rita Nőszövetség, amelynek képviselői székely gulyást főztek, aztán Gólya Olga az Ügyes Kezek Alapítvány csapatával fantáziagulyást, a székelyvéckei Tamás Szabolcs fiatalokból álló csapatával pedig fiatalító gulyást főzött. A zsűrizés zenés kísérettel zajlott, majd a házigazda meglepetésműsora következett. A gyergyószentmiklósi Nóta Együttes és énekes gazdag nótacsokorral kedveskedett, majd Hajlák Attila-István plébános gyönyörű énekhangját is megismerhetjük az énekekkel, ezzel ünnepélyesebbé vált a gulyásfőző verseny. A támogatók népes csoportja nélkül nem valósulhatott volna meg zökkenőmentesen a XXI. bográcsgulyásfőző verseny. A meghívókat és okleveleket Kopacz Miklós, fáradhatatlan segítők szerkesztette. Szabó Annamária ajándékait, Sármási Bocskai János rádióriporter hathatós segítségét, valamint Hajlák Attila-István plébános könyvadománnyát hálásan köszönjük. Kopacz Imola bejelentette a díjazottakat, és átadta a zsűritagoknak és a zenészeknek járó okleveleket és ajándékokat. A megkülönböztetett csillagos első díjat Tamás Szabolcs és Székelyvécke nagyon fiatal népes csapata nyerte. Első díjban Csiszér Árpád-Csaba és székelyvéckei csoportja részesült. A házigazda szerint közel 200 személy vett részt a rendezvényen, amit aztán utcából követett. A versenyen kívül a falustársak megvendégelésére egy 50 literes üstben készült gulyás, köszönetképpen a befektetett munkáért.

Bizzunk benne, hogy Isten segítségével jövőre újra együtt lehetünk egy áldásos csapatépítésen, a keresztényi szeretet jegyében.

Czerán Erzsébet

XXVI. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny Budapesten

A hagyományokhoz híven a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny a 2022–2023-as tanévben is iskolai, megyei, országos és Kárpát-medencei fordulókban zajlott le. A verseny főszervezői a Magyar Tudományos Társaság, a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara. Az erdélyi forduló szervezését a tanfelügyelőségek, az Anyanyelvpolók Erdélyi Szövetsége irányította.

A 26. alkalommal megszervezett helyesírási verseny Kárpát-medencei döntőjét május 20-án tartották Budapesten, a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karán.

Antal Péternek, a Gyulakutai Általános Iskola nyolcadik osztályos diákjának lehetősége nyílt részt venni a budapesti döntőn, ugyanis az országos első helyezést lemondta a részvételét.

A verseny döntőjét megelőző forduló Erdélyben papíralapon történtek, a döntő digitális platformon. Péter felvállalta a megméretést. Több iskolatársával együtt az elmúlt két évben, a koronavírus idején, online térben is versenyzett,

nem voltak teljesen ismeretlenek a digitális versenyzési ismeretek. Dicséret illeti őt a nyitottságáért, rugalmasságáért!

Maros megye képviselőjét felvállalva Péter derekasan helyállt. A tíz legjobb helyesíró közül pontszáma alapján ő a hatodik legjobb. Boldogan vette át oklevelét és ajándékait. Az eseményt online térben követhették az érdekeltek, ami szennáziónak számított a felkészítő tanár számára is!

Köszönjük a versenyzést Péternek, az önzetlen fáradozást, a több gyakorlást! Sikertől öregbítene iskolája hírnevét és folytatnia a családi örökséget. Sikertől neki is kijutnia a budapesti döntőre, akár csak néhány évvel ezelőtt nővérének, Pannának.

Antal Sára-Panna ötödikes korában a gyulakutai iskola úttörőjének számított a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny budapesti szakaszán. Mindkettő, Péter és Panna is elkötelezettek a magyar nyelv ügye mellett, bizonyítva anyanyelv iránti szeretetüket, tiszteletüket. Dicséret, elismerés illeti őket!

Ezúton szeretnék köszönetet

mondani azoknak a gyulakutai tanulóknak is, akik sikeresen szerepeltek az idei megyei, illetve országos helyesírási verseny megméretésében. Gratulálók Kincses Darinkának, Udvar Aliznak és a Kolozsváron tartott országos versenyen szintén kiemelkedően teljesítő Szabó Éva Biborkának!

Büszkék vagyunk rátok!

Magyari Edit-Csilla
magyartanár

Az alma mater ölen

Összetanokodtunk négy országból mi, tizenhatan, hogy elmegyünk galambösz fejjel az alma materhez, mert vágytunk az ölelésére. 60 évvel ezelőtt 75-en léptünk ki az életbe orvosként a MOGYE kapuján, hogy szerteszt szóródva a világban betegek százezreit gyógyítsuk, enyhítsuk vagy előzzük meg a szenvedéseit. 66 évvel ezelőtt nemes szándékkal ezt a nehéz, göröngyös, de gyönyörű utat választottuk.

Az 1963-ban Vásárhelyen végzett orvosok hatvanéves találkozója nem az egyetem szervezte meg, része május 20-án az egyetem egyik kis termében esett meg dr. Nagy Előd prorektor úr szívélyes közreműködésével. Volt ott mosolygós, vidám beszélgetés és visszatekintés a múltba, itt-ott még dicsekvés is, és volt szomorú megemlékezés az elhunyt 42 társra és a nagyra becsült tanárainkra. Felcsendült a Gaudeamus, amit 60 évvel ezelőtt, az egyetem végzésekor egy gonosz ember gonosz indulataiért nem énekelhettünk el. Megtörtént aztán az orvosi és gerontológiai díszbeszéd, végül pedig minden, még élő, '63-ban végzett orvos, az otthon maradtak is, gyémántdiplomát kapott az emberiség szolgálatában eltöltött 60 évért. A diplomákat a prorektor úr adta át kedves szavakkal és gratulációval. A kitüntetettek és a jelen lévő családtagok is elérzékenyültek, hiszen különleges alkalom egy ilyen esemény az arra érdemesült ember életében. Távozások hagyományos csoportkép készült az egyetemhez felkapaszkodó lépcsőkön, de vagy mi voltunk kevesebben, vagy a lépcső lett nagyobb, mert távolról sem volt már annyira tele, mint a régebbi találkozók képein. Visszanéztünk aztán még egyszer a régi tanodánkra, mely már fájoan idegen nekünk, a mi régi egyetemünk messze úszik már valahol az idők ködös tengerén. Az egykori képe azonban a szívünkbe és lelkünkbe van zárva, mint rovar a borostyánkőbe, azt elvenni tőlünk már nem lehet.

Valamennyien, akik megjelentünk ünnepelni és emlékezni, idős, 83-85 éves, szépkorú emberek vagyunk, természetesen sok ráncal, bibircsókokkal, szőrökkel, nehézkes járással, recsegő-ropogó ízületekkel, villogó műfogakkal, hallókészülékekkel, és mindenféle

egyéb ügyvel-bajjal, de a szemünk még csillogott, és sokunk szívében, lelkében még maradt a régi fiatalos üdeségből és kedvből is. Aki magas kort ér meg, az onnan fentről távolra lát, előre is és a múltba is, és azt is jól tudja, hogy a magasból minden út lefele vezet, de a kor adta filozofikus gondolkodással és lelki derével, valamint azzal a gondolatl, hogy a rá szabott dolgát megtette, ezt már nem tragédiaként kezeli.

Az emlékezéseknek, a vidámságnak, a mesélésnek, a beszélgetéseknek és a közvetlen együttlétnek a szintere az előző napi koktélpárti és az ünnepnap társas étkezés volt, ahol olyan jól eltelt az idő, mint akár évtizedekkel azelőtt a múltban. Sok finom falat volt ott, mi szemszájnak ingere, étvágy is volt, az alkohol azonban már sokaknak nem kellett. Régi képeket vetítettünk közben, előjöttek így a múltból azok is, akik már nem élnek, tanárok és diákok egyaránt, de a saját fiataalkori mivoltunk is, és előbukkant rengeteg évtizedes emlék, melyeket le kellett porolni. Nagyon szép órák voltak ezek.

Találkozásunk harmadik napja, a vasárnap is ünnepélyes volt, Isten áldja meg érte a szervezőket. Gyönyörű napfényes időben, egy újabb szép szokásnak megfelelően, emlékkopjafát állított az évfolyamunk a Studium Prospero Alapítvány Trébely utcai parkosított lakótelepén. Házigazdaként dr. Vass Levente alapítványi elnök szölt hozzánk kedves szavakkal, majd Henter György, a Vártemplom lelkésze áldotta meg a kopjafát és az azt körülvevőket. Megtörtént aztán az emlékmű leleplezése és az arra kötött piros-fehér-zöld szalag testvéries szétosztása, és ezzel véget is ért volna az ünnepély, de maga a találkozás is. A szép természeti környezetben azonban mindenki jól érezte magát, étel is volt, ital is volt, csak üldögélt mindenki, és vidáman csevegett. Békeérzése volt az ott levőknek testben és lélekben.

De aztán a beszélgetések elhaláltak, és mindenki készülődni kezdett, volt, aki onnan már indult is haza a messzeségbe. A búcsúzás a szép napos időben vidám és felhőtlen volt, mosolyok, ölelések és puszik tömkelegével, hogy aztán mindenki elfoglalja a helyét a saját orbitálján, keringeni még egy ideig az életünk egén.

Valóban szép három nap volt. Isten veletek, fiúk, lányok! Ha élünk, még találkozunk!

Dr. Zagyva Miklós
2023 májusában

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímküket. Címünk: nepujasag@e-nepujasag.ro

Zöldházprogram

Percek alatt kimerült a keret

Csaknem 14 ezer személy iratkozott fel hétfőn az északkeleti régió megyéiből a zöldházprogram keretében nyújtott támogatásra, a régió számára elkülönített keret öt perc alatt kimerült – közölte a Környezetvédelmi Alap Igazgatósága (AFM).

Az áramfejlesztő napelemek felszerelésére állami támogatást nyújtó program keretében hétfőn 10 órától a Bákó, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava és Vaslui megyében élők tölthették fel a kért dokumentumokat az erre a célra létrehozott platformra. A rendelkezésre álló 279.480.000 lejes keret mindössze öt perc alatt kimerült, 13.974 magánszemély pályázatát regisztrálta a rendszer.

Korábban a Bukarest-Ilfov régió számára elkülönített pénzeszeg kilenc perc alatt, a központi régió támogatási kerete három perc alatt fogyott el.

A meghirdetett ütemterv szerint az északnyugati fejlesztési régióból (Bihar, Beszterce-Naszód, Kolozs, Szilágy, Szatmár és Máramaros megye) június 6. és 8. között lehet majd pályázni a támogatásra, amelynek összértéke 240 millió lej. A délkeleti fejlesztési régió-

ból (Brăila, Buzău, Konstanca, Galac, Vrancea és Tulcea megye) június 9. és 13. között fogadják a pályázatokat, a 212,4 millió lejes keret kimerüléséig. A 280,9 millió lejes költségvetésű dél-munténiai régió (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova és Teleorman megye) június 14. és 16. között pályázhat. A délnyugati fejlesztési régióban (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt és Vâlcea megye) élők június 19. és 21. között nyújthatják be igényeiket, összesen 174,3 millió lejre pályázhatnak. A nyugati fejlesztési régió (Arad, Krassó-Szörény, Hunyad és Temes megye) lakói június 22. és 26. között igényelhetik a támogatást, amelynek összértéke 200,48 millió lej.

Az egyházközségek június 27. és 29. között pályázhatnak valamennyi régióban, a számukra elkülönített keret 17,5 millió lej.

A kedvezményezettek 20 ezer lejes támogatásban részesülnek, amelyhez 2000 lejes önrésze van szükség.

A zöldházprogram költségvetése 1,75 milliárd lej, a pályázati keretből több mint 87 ezer házra kerülhet napelenem. (Agerpres)

Fotó: Nagy Tibor

Jóváhagyták a növénytermesztőknek szánt társult támogatások keretösszegét

Közel 46.000 gazda pályázhat

A kormány május 26-i ülésén jóváhagyták a 2022-es mezőgazdasági évre kifizetendő, a növénytermesztőknek szánt társult (kiegészítő) támogatások keretösszegét. A földalapú támogatás mellett így ösztönzik bizonyos kultúrák termesztését.

A keretösszeg 452.384.082 lej, vagyis 91.409.190 euró. A minisztérium becslése szerint a támogatásban mintegy 46.000 gazda részesülhet, amennyiben megfelelnek a pályázati feltételeknek.

Növényenként a következő keretösszegeket határozták meg: szója 33.892.000 euró, lucerna 17.215.000 euró, ipari feldolgozásra szánt szemes zöldségek (borsó, paszuly) 450.000 euró, len, kender 90.000 euró, rizs 4.953.000 euró, burgonyavetőmag 844.200 euró, komló 132.980 euró, cukorrépa 18.898.500 euró, mezőn termesztett, ipari feldolgozásra szánt paradicsom 1.150.274 euró és ugyanilyen körülmények között előállított uborka 54.490 euró, az üvegházi és fóliasátras, friss fogyasztásra szánt zöldségek esetén

(padlizsán, káposzta, paprika, uborka és paradicsom) 8.788.873 euró a keretösszeg, ipari feldolgozásra szánt gyümölcsök (meggy, cseresznye, barack) 517.500 euró, ipari célú újkrumpli 4.422.373 euró.

A hektáronkénti támogatás összegét a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA) számítja ki a meghatározott keret függvényében. A támogatás összegét a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium 2023-as költségvetéséből biztosítják. (v.gy.)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSÁROST és NŐI SZEMÉLYT ládamosásra. Tel. 0744-644-026. (23509)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK malacok. Tel. 0740-463-935, 0265/320-382. (19759)

ELADÓ Erdőszentgyörgyön 1,9 ha föld a Küküllő mellett, illetve gyümölcsös. Tel. 0723-377-295, 0745-678-563. (-I)

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás, IV. emeleti tömbházlakás a Kövesdombon (Ceahlău utca 2/20. sz.). Ára: 52.000 euró, alkudható. Tel. 0753-899-938. (19774)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (-I)

CÉG régi házak teljes felújítását vagy bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (19587-I)

KERÍTÉST készítünk, javítunk, ház-bontást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (19587-I)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szalagfüggönyöket, szunyoghálót. Tel. 0744-121-714. (19665-I)

FÜNYÍRÁS, kerttakarítás, fakivágás. Tel. 0770-621-920. (19587)

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (19678)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0771-605-189. (19743-I)

ELADÓK antik bútorok (barokk, empire, biedermeier). Tel. 0744-112-600. (19769-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, anyós, nagynéni, rokon és jó szomszéd, **MÁTHÉ-VAJDA ROZÁLIA** született Zdravics

május 28-án örökre megpihent. Temetése május 31-én, szerdán 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temető cinterméből. Emléke legyen áldott, nyugodalma csendes!
Jutka és Paul. (19794)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Fájdalommal, szomorúan veszünk végső búcsút **GÓLYA LEVENTE** gyógyszerész-kollégánktól.

Őszinte részvétünk a gyászoló családnak.

Isten nyugtassa őt békében, az örök világosság fényeskedjék neki!

A Maros Megyei Gyógyszerész-kamara. (19792)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• RDS-RCS	- 0365/400-401
- információ	- 118-932		- 0365/400-404
- általános	- 118-800	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
• Központosított ügyelet		- vidék	- 0265/929
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Rendőrség	- 0265/202-305		- 0800/800 928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Aquaserv:	
• Sürgősségi szolgálat:		- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Marosvásárhelyi		- központ	- 0265/208-800
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330		- 08008 208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
otthon gondozó szolgálat,		• Vasútállomás	- 0265/236-284
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
• Optika-Optofarm		Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
- 0265/212-304			
- 0265/312 436		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	-
- 0265/250-120		0265/263-865	
- 0265/263 351		• Koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Optolens szemsebészeti	- 0265/263-351	koszorúk	- 0745-606-269
• Marmed	- 0265/250-344	és halottszállítás	- 0758-047-604
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0729-024-380		- 0265/262-907
e-mail: marmed@marmed.ro,	- 0751-114-307		
www.marmed.ro			
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222-446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		
hidegtálok készítése	- 0365/404-664		
• Prefektúra	- 0265/266-801		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

KULT Feszt
A TÖRTÉNETEK ÖSSZEKÖTNEK

» SZERENDIPITÁS «

2023. június 9-11.
Marosvásárhelyi várudvar

MESEVASAR

2023. június 1-jén
az Ariel Színházban

Támogató:

METSZET

MINDEN KEDDEN
21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával

Am finalizat lucrărilor și pe
strada Voinicenilor!

Befejeztük a munkálatokat
a Szabadi úton is!

Befejeződtek a rehabilitációs munkálatok az Egyesülés lakónegyedi Szabadi úton. 400 méter hosszan új aszfaltburkolatot öntöttek és az útburkolati jelzéseket is újrafestették. Folytatjuk a város infrastruktúrájának felújítását!

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro